

**IZVJEŠTAJ O RADU I STANJU MINISTARSTVA KAPITALNIH INVESTICIJA za
2022. godinu**

SADRŽAJ

UVOD.....	6
NAJZNAČAJNIJI OSTVARENI REZULTATI ISPRED MINISTARSTVA KAPITALNIH INVESTICIJA.....	7
1.DIREKTORAT ZA PUTNU INFRASTRUKTURU	13
2.DIREKTORAT ZA KAPITALNE I IPA PROJEKTE.....	17
3.DIREKTORAT ZA DRUMSKI SAOBRAĆAJ I HOMOLOGACIJU VOZILA.....	18
4.DIREKTORAT ZA POMORSKI SAOBRAĆAJ, SIGURNOST PLOVIDBE, ZAŠTITU OD ZAGAĐENJA I POMORSKU PRIVREDU.....	21
5.DIREKTORAT ZA ENERGETIKU.....	29
6.DIREKTORAT ZA ŽELJEZNIČKU INFRASTRUKTURU I SAOBRAĆAJ.....	39
7.DIREKTORAT ZA VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ.....	41
8.DIREKTORAT ZA GEOLOGIJU I RUDARSTVO.....	42
9.DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE	47
ODJELJENJE ZA DRUGOSTEPENI UPRAVNI POSTUPAK.....	52
ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU.....	52
SARADNJA SA NVO.....	56

UVOD

Ministarstvo kapitalnih investicija u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji (Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji) za obavljanje poslova iz djelokruga svoje nadležnosti osniva organizacione jedinice.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizacija Ministarstva kapitalnih investicija od 18.07.2022.godine predviđen je, kao posebna organizaciona jedinica, Direktorat za inspeksijske poslove u okviru kojih su Direkcija za inspeksijski nadzor željezničkog saobraćaja, Direkcija za inspeksijski nadzor drumskog saobraćaja, Direkcija za inspeksijski nadzor državnih puteva i Direkcija za inspeksijski nadzor u pomorskom saobraćaju i unutrašnjoj plovidbi.

Takođe, između ostalog, a radi kordiniranja neposrednog rada na pripremi i reviziji strateških i programskih dokumenata, projektnih ideja, koji se dijelom ili u potpunosti finansiraju iz EU fondova, zatim radi planiranja, pripremanja, praćenja i analize kapitalnih investicija koji se finansiraju iz dostupnih fondova, nadzora i unapređenja međunarodnih aktivnosti Ministarstva posebno u procesu sprovođenja politike pridruživanja i pristupanja EU, saradnje sa relevantnim međunarodnim finansijskim i drugim savjetodavnim institucijama, planiranja i koordinacije aktivnosti te praćenja smjernica i propisa Evropske unije (EU), kao i predlaganja odgovarajućih mjera u cilju harmonizacije aktivnosti sa datim strateškim smjernicama, harmonizacije domaćih propisa sa propisima EU i druge nadležnosti, Ministarstvo ima i Direktorat za kapitalne i IPA projekt.

NAJZNAČAJNIJI OSTVARENI REZULTATI ISPRED MINISTARSTVA KAPITALNIH INVESTICIJA

Iz oblasti državnih puteva

Završeni su sljedeći najznačajniji projekti:

- Izgrađena dionica Smokovac-Mateševo, auto-puta Bar-Boljare. 13.jula 2022. godine svečano je otvorena i puštena u saobraćaj dionica Smokovac-Mateševo, auto-puta Bar-Boljare,
- Rekonstruisan magistralni put-bulevar Danilovgrad-Podgorica. 12.jula 2022. godine svečano je otvoreni pušten u saobraćaj bulevar Danilovgrad-Podgorica,
- Rekonstruisan magistralni put Pljevlja-Mihajlovica (granica sa Republikom Srbijom). 9.12.2022. godine otvorena i pušten u saobraćaj magistralni put Pljevlja-Mihajlovica,

Ugovoreni su sljedeći najznačajniji projekti:

- Rekonstrukcija magistralnog puta od Komanskog mosta do raskrsnice Podgorica/Cetinje/Nikšić, dužine 1.6 km, vrijednost radova 4.4 mil. eura,
- Rekonstrukcija magistralnog puta Podgorica-Tuzi, od kružnog toka Plantaže do skretanja za stočnu pijacu, dužine 2.5km vrijednost radova 5.3 mil.eura,
- Rekonstrukcija magistralnog puta Tivat-Budva (izgradnja bulevara Tivat-Jaz), u dužini od 16 km, vrijednost radova 53 mil. eura,
- Rekonstrukcija magistralnog puta Mateševo-Kolašin, u dužini 9 km, vrijednost radova 5.3 mil.eura.

Nastavljene su aktivnosti na realizaciji projekata koji su započeti u prethodnom periodu i to:

1. Izgradnja magistralnog puta Cetinje – Čevo, dužina 23 km, vrijednost radova 33 mil. eura,
2. Izgradnja regionalnog puta Mojkovac-Vragodo, dužine 7,5 km, vrijednost radova 13.2 mil. eura,
3. Izgradnja druge faze obilaznice Rožaje, dužine 2.6 km, vrijednost radova 19.8 mil. eura,
4. Izgradnja bulevara Vilja Branta, dužine 800m, vrijednost radova 1.4 mil. eura
5. Rekonstrukcija regionalnog puta Lubnice-Jezerine, dužine 14.4 km, vrijednost radova 56 mil. eura,
6. Rekonstrukcija magistralnog puta Rožaje –Špiljani, dužine 20 km, vrijednost radova 19 mil. eura,
7. Rekonstrukcija regionalnog puta Pljevlja-Metaljka, dužine 16,4 km, vrijednost radova 12 mil. eura,

Takođe u mandatu ove Vlade, stvoreni su uslovi da u 2023. godini započne realizacija sljedećih najznačajnijih projekata:

1. Rekonstrukcija magistralnog puta Lepenac-Ribarevina-Berane, u dužini od 40 km i vrijednost 35,7 mil eura,
2. Rekonstrukcija magistralnog puta Vilusi-Nikšić, dionica Kuside – Nikšić, u dužini od 5 km, vrijednosti radova 5.7 mil. eura,

3. Izgradnja puta Čekanje-Čevo, dužine 2 km, procijenjena vrijednost radova 2.3 mil.eura

Međunarodna saradnja i pregovarački proces

- U junu 2022. godine započela je godina predsjedavanja Crne Gore radom Transportne zajednice Jugoistočne Evrope, i trenutno su u toku pripremne aktivnosti za održavanje „Connectivity Summita“.
- Završeni radovi na rekonstrukciji željezničke stanice u Bijelom Polju (ukupan budžet 1,9 mil. €), koja će ubuduće funkcionisati kao zajednički željeznički prelaz između Crne Gore i Srbije.

Poseban akcenat je bio na jačanju regionalne saradnje, što je rezultiralo zaključivanjem sljedećih akata:

- Memoranduma o razumijevanju i saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata između Crne Gore i Republike Kosovo (vezano za oblast saobraćaja) (uz utvrđenu listu projekata koji su predmet zajedničke pažnje za buduću saradnju);
- Memoranduma o razumijevanju i saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata između Crne Gore i Bosne i Hercegovine (vezano za oblast saobraćaja) (uz utvrđenu listu projekata koji su predmet zajedničke pažnje za buduću saradnju);
- Memoranduma o razumijevanju i saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata između Crne Gore i Republike Albanije (vezano za oblast saobraćaja);
- Memoranduma o razumijevanju i saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata između Crne Gore i Republike Albanije (vezano za oblast energetike);
- Sporazuma o zajedničkom nastupu Crne Gore i Republike Albanije na izgradnji mosta preko rijeke Bojane;
- Sporazuma između Crne Gore i NR Kine kojim se na raspolaganju Crnoj Gori stavlja dodatnih 20 miliona kineskih juana u vezi sa rekonstrukcijom mosta preko Đurđevića Tare;
- Memoranduma o razumijevanju između Programa Ujedinjenih nacija za razvoj i Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore, Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma Crne Gore i Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja Crne Gore.

EU fondovi

- Dodijeljeno 30 miliona eura direktne budžetske podrške Evropske komisije za prevazilaženje energetske krize, čijom implementacijom koordinira Ministarstvo kapitalnih investicija.
- Ministarstvo kapitalnih investicija je završilo sve pripremne aktivnosti za zaključivanje aranžmana od 14,5 miliona eura sa Svjetskom bankom kroz program Transportnih i trgovinskih olakšica na Zapadnom Balkanu, kroz koji će biti obuhvaćena priprema seta strateških dokumenata, ali i digitalizacija luke Bar i rekonstrukcija pružnih prelaza. Ostvareno je poboljšanje na koordinaciji između svih dostupnih izvora sredstava (EU fondovi, vodeće međunarodne finansijske institucije).
- Od strane Evropske komisije kroz mehanizam Investicionog okvira za Zapadni Balkan dodijeljeno dodatnih 6 miliona eura bespovratnih sredstava za finansiranje ažuriranja Studije opravdanosti autoputa Bar-Boljare i pripremu Glavnog projekta sa pratećom tenderskom i tehničkom dokumentacijom za onu

dionicu za koju se kroz predstojeće ažuriranje pokaže da treba biti prva naredna za implementaciju.

- U okviru otvorenih poziva Investicionog okvira za Zapadni Balkan za tehničku podršku i kofinansiranje investicija Ministarstvo kapitalnih investicije je dostavilo 7 projektnih predloga za podršku, od čega 4 iz oblasti energetike zahtijevajući ukupno 71.976.680 eura za kofinansiranje investicija (7.193.000 eura za energetiku i 64.783.680 eura za saobraćaj) i 9.730.000 eura (5.060.000 eura za energetiku i 4.670.000 eura za saobraćaj) za tehničku podršku za pripremu dokumentacije. Odluka o poslatim zahtjevima predstoji u junu 2023. godine.

Završena je priprema sljedećih projekata:

- *Idejni projekat obilaznice oko Budve na trasi Brze saobraćajnice duž crnogorskog primorja („Plavi autoput“)* (2,5 mil. € - Investicioni okvir za Zapadni Balkan);
- *Studija opravdanosti sa idejnim rešenjem za prugu Podgorica-Tuzi* (1,5 mil. € - Investicioni okvir za Zapadni Balkan);
- *Nabavka opreme za zaštitu mora od zagađenja* (0,9 mil. € - IPA).đ
- *Iz oblasti energetike najznačajniji rezultati:*

- Prema izvještaju Energetske zajednice za 2022.godinu, Crna Gora je od svih članica Energetske zajednice ostvarila najviši stepen implementacije (u iznosu od 69%) obaveza iz Sporazuma o Energetskoj zajednici. Takođe, u predmetnom izveštaju je navedeno da je porast stepena implementacije prethodno navedenih obaveza u 2022.godini, iznosio 4%.
- Pripremljen nacrt Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora;
- Ekološka rekonstrukcija TE Pljevlja;

- **U toku je priprema:**

1. *Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora / Law on the use of energy from renewable sources*
2. *Zakona o prekograničnim energetskim infrastrukturnim projektima/ Law on Cross-Border Energy Infrastructure Projects*
3. *Zakona o energetici / Energy Law*
4. *Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa / Law on Cross-Border Exchange of Electricity and Natural Gas*
5. *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije/ Law on Amendments to the Law on Efficient Use of Energy*
6. *Zakona o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima / Law on Security of Supply of Petroleum Products*
7. *Zakona o mjerama sigurnosti prilikom istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u podmorju / Law on safety measures in offshore exploration and production of hydrocarbons*

U toku je priprema sljedećih planova:

1. *Nacionalni energetski i klimatski plan/ Natinal Energy and Climate Plan*
2. *Prostorni plan Crne Gore/Spatial Plan of Montenegro*

Iz oblasti geologije i rudarstva

- Usvojena Dopuna Plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina za 2022. godinu (5 lokaliteta, na osnovu podnešenih inicijativa) krajem avgusta 2022. godine.
- Zaključena 4 Ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju nemetalne mineralne sirovine tehničko- građevinskog kamena
- Donešena Uredba o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva kapitalnih investicija JU Zavod za geološka istraživanja.
- Predlog Zakona o mjerama sigurnosti pri istraživanju i proizvodnji ugljovodonika u podmorju poslat u Skupštinsku proceduru na razmatranje i usvajanje (novi zakon).
- U toku je priprema Nacrta Predloga izmjena i dopuna zakona o rudarstvu;

Iz oblasti drumskog saobraćaja:

- Kroz dva javna poziva za dodjelu jednokratne pomoći Prevoznicima koji obavljaju javni prevoz putnika u drumskom saobraćaju, odobrena je pomoć za 264 prevoznika u drumskom saobraćaju u visini 808 000 eura.

Iz oblasti vazdušnog saobraćaja

- Urađen Zakon o potvrđivanju izmjena multilateralnog sporazuma između evropske zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Crne Gore, Kraljevine Norveške, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog Evropskog vazduhoplovnog područja (ECAA SPORAZUM).
- Urađen Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju (usvojen na 35 sjednici Vlade od 28. decembra 2022.godine).
- Potpisan je Sporazum o vazdušnom saobraćaju sa Azerbejdžanom.
- Donešeno je 17 podzakonskih akta.

Iz oblasti pomorskog saobraćaja

- Urađen Predlog zakona o pomorsko-agencijskoj djelatnosti

- Urađeni planovi otplate državne pomoći privrednim društvima „Barska plovidba“ AD Bara i „Crnogorska plovidba“ AD Kotor
- Aneks 3 Ugovora o koncesiji za privredno korišćenje brodogradilišne luke na području K.O. Bijela-produžen je rok za remedijaciju tla do 30.06.2023. godine, čime će se omogućiti Koncesionaru preuzimanje sanirane lokacije na način određen u Ugovoru o koncesiji
- Urađen je Predlog zakona o potvrđivanju Međunarodne konvencije iz Najrobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine, a material je dalje upućen na skupštinsku proceduru.
- Urađen je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe
- Pariski memorandum o nadzoru države luke - Paris MoU-u cilju dostizanja punopravnog članstva u Paris MoU,PSC inspektori su uspješno završili i ekspertsku obuku .
- Utvrđena Osnova za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama Crne Gore i China Classification Society (Kineskog klasifikacionog društva) o prenosu ovlašćenja za usluge izdavanja svjedočanstva za brodove registrovane u Crnoj Gori i druge prateće aktivnosti u vezi sa sigurnošću brodova,
- Izrađena je Studija adekvatnosti lučkih prihvatnih uređaja i Plana upravljanja otpadom za luku Bar, a u toku je izrada Studije i za Luku Kotor.

Iz oblasti geologije i rudarstva

- Usvojena Dopuna Plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina za 2022. godinu (5 lokaliteta, na osnovu podnešenih inicijativa) krajem avgusta 2022. godine.
- Zaključena 4 Ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju nemetalične mineralne sirovine tehničko- građevinskog kamena
- Donešena Uredba o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva kapitalnih investicija JU Zavod za geološka istraživanja.
- Predlog Zakona o mjerama sigurnosti pri istraživanju i proizvodnji ugljovodonika u podmorju poslat u Skupštinsku proceduru na razmatranje i usvajanje (novi zakon).
- U toku je priprema Nacrta Predloga izmjena i dopuna zakona o rudarstvu;

Iz oblasti željezničkog saobraćaja

- Urađen je nacrt Zakona o željeznici, u cilju usaglašavanja nacionalnih propisa sa IV paketom direktiva Evropske unije.
- Tekući budžet za željeznicu (tekući budžet za održavanje javne željezničke infrastrukture i obavezu javnog prevoza putnika) povećan je sa 12,5 na 16,3 miliona eura, što predstavlja uvećanje od 30,4%.
- Obezbjedeno je izdvajanje u iznosu od 3,92 miliona eura za hitnu nabavku materijala i opreme za tekuće održavanje javne željezničke infrastrukture, što će omogućiti izvođenje radova na popravci više sekcija, smanjiti broj stajanja vozova na pruzi, a u krajnjem značajno uticati na povećanje bezbjednosti željezničkog saobraćaja;

- Uz pozitivno mišljenje Agencije za zaštitu konkurencije i u saradnji sa EBRD bankom, potpisan je ugovor o kreditu za nabavku mehanizacije za održavanje infrastrukture i nabavku opreme za pomoćni voz koji se koristi za otklanjanje posljedica nezgoda i nesreća. Vrijednost ugovora iznosi 11 miliona eura;
- Usvojen je Kolektivni ugovor AD „Željeznička infrastruktura Crne Gore“, koji je usaglašen sa Opštim kolektivnim ugovorom. Shodno tome, obezbijedeno je uvećanje zarada između 20 i 30 procenata za oko 800 zaposlenih u ovoj kompaniji;
- U završnoj fazi pregovora sa Ministarstvom finansija je i prijedlog Kolektivnog ugovora AD „Željeznički prevoz Crne Gore“, a koji će, ukoliko se usvoji, uticati na unapređenje statusa oko 370 zaposlenih u ovoj kompaniji;
 - U saradnji sa Agencijom za zaštitu konkurencije, kontinuirano se radi na pronalaženju prihvatljivog modela za rješavanje pitanja poreskog duga sve četiri željezničke kompanije, koji iznosi oko 20 miliona eura;
 - U toku su aktivnosti za izdavanje garancija za AD „Željeznički prevoz Crne Gore“ za obavljanje hitnog remonta željezničkih vozila, u iznosu od 2 miliona eura i za kupovinu novih vozova u iznosu od 20 miliona eura, u skladu sa odredbama Zakona o budžetu za 2023. godinu;
 - U toku su aktivnosti za izdavanje garancija za AD „Montecargo“ za remont voznih sredstava, u iznosu od 3 miliona eura, u skladu sa odredbama Zakona o budžetu za 2023. godinu;
 - Predate su aplikacije za izradu tehničke dokumentacije za glavni projekat remonta pruge Podgorica-Tuzi (granica sa Albanijom) i za snimanje i sanaciju tunela Sozina;
 - Predata je aplikacija za izvođenje radova na postavljanju nove signalizacije na pruzi Beograd-Bar, generalni remont 40 km pruge i sanaciju više mostova na ovoj pruzi. Procijenjena vrijednost projekta je 150 miliona eura;
 - Kroz IPA projekat, angažovani su eksperti koji će nam dati smjernice, odnosno model za uspostavljanje održivog željezničkog sistema;

Iz oblasti inspekcijuskog nadzora

U poređenju sa 2019. godinom, koja je bila rekordna po radu inspekcijske službe, u 2022. godini zabilježen je rast koji iznosi 15.203 inspekcijuskih nadzora, 511 rješenja, 2.108 prekršajna naloga, što je u ukupnom iznosu od **1.006,104 eura**.

1.DIREKTORAT ZA PUTNU INFRASTRUKTURU

➤ Zakonodavni okvir

Direktorat za državne puteve je u 2022. godini, pored Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o putevima ("Sl. list CG", br. 140/22), pripremio 8 podzakonskih akata, i to:

- Pravilnik o bližim kriterijumima za određivanje putarine ("Sl. list CG", br. 45/2022),
- Odluku o naknadama za korišćenje opštinskih puteva opštine Šavnik ("Sl. list OP", br. 1/2022),
- Odluku o opštinskim i nekategorisanim putevima (Opština Šavnik) – ("Sl. list OP", br. 1/2022),
- Odluku o naknadama za korišćenje opštinskih puteva Opštine Petnjica - ("Sl. list OP", br. 8/2022),
- Odluku o naknadama za korišćenje opštinskih puteva na teritoriji opštine Herceg Novi - ("Sl. list OP", br. 18/2022),
- Odluku o naknadama za korišćenje opštinskih puteva i djelova državnih puteva koji prolaze kroz teritoriju opštine Budva - ("Sl. list OP", br. 39/2022),
- Odluku o visini naknada za korišćenje opštinskih puteva na teritoriji opštine Rožaje – ("Sl. list OP", br. 47/2022),
- Odluku o naknadi za korišćenje opštinskih puteva i djelova državnih puteva koji prolaze kroz naselje na teritoriji opštine Kotor - ("Sl. list OP", br. 65/2022).

Takođe, pripremljeni su i na Vladi usvojeni sljedeći dokumenti:

- Izvještaj o realizaciji plana redovnog i investicionog održavanja, rekonstrukcije i izgradnje državnih puteva za 2021. godinu sa Prijedlogom plana redovnog i investicionog održavanja, rekonstrukcije i izgradnje državnih puteva za 2022. godinu,
- Izvještaj o realizaciji Plana rada i Finansijskog plana Monteputa doo za 2021. godinu, sa Prijedlogom Plana rada i Finansijskog plana za 2022. godinu,
- Predlog izmijenjenog Finansijskog plana "Monteputa" d.o.o. Podgorica za 2022. godinu
- Informacija o statusu realizacije projekta auto-puta Bar-Boljare,
- Informacija u vezi probnog rada dionice Smokovac-Mateševo auto-puta Bar-Boljare,
- Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje memoranduma o razumijevanju i saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine,
- Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Memoranduma o razumijevanju i saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo s Predlogom memoranduma,
- Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Tare na spoju magistralnog puta M-3 na lokaciji Šćepan Polje (Crna Gora) i magistralnog puta M-18 na lokaciji Hum (BiH) i priključnih graničnih dionica,
- Informaciju o realizaciji Zaključka br. 04-4202/2 od 1.7.2022.g, u dijelu utvrđivanja Modela/Methodologije za utvrđivanje razlike u cijeni radova sa Metodologijom i Smjernicama za utvrđivanje razlike u cijeni,
- Informacija o obezbjeđenju nedostajućih finansijakih sredstava za projekat rekonstrukcije magistralnog puta M-1 dionica: aerodrome Tivat-Jaz,

- Predlog za preusmjerenje sredstava s potrošačke jedinice Uprava za saobraćaj na potrošačku jedinicu Uprava za katastar i državnu imovinu,
- Predlog za davanje saglasnosti za izvođenje pripremnih radova za građenje složenog inženjerskog objekta, tj. rekonstrukciju regionalnog puta R-13 Bioče-Mateševo-Kolašin, dionica Mateševo-Kolašin, u dužini od cca 9 km,
- Predlog za davanje saglasnosti za izvođenje pripremnih radova za građenje složenog inženjerskog objekta, tj. rekonstrukciju magistralnog puta M-7 Ilino Brdo-Nikšić, dionica Nikšić-Kuside,
- Predlog za davanje u zamjenu nepokretnosti u svojini Države Crne Gore, upisanih u listu nepokretnosti broj 209 I 608, KO Bandići, Opština Danilovgrad,
- Informacija o potrebi potpisivanja Amandmana br. 1 Ugovora br. 01-9867/1 od 25.02.2020. godine za rekonstrukciju državne putne mreže u Crnoj Gori: Lot1 – Rekonstrukcija dionice puta M-6 Pljevlja – Mihajlovica,
- Predlog za razmjenu nepokretnosti u svojini Crne Gore, upisanih u listu nepokretnosti broj 555 KO Grlić, Opština Danilovgrad, sa nepokretnostima u svojini fizičkog lica, a sve u postupku eksproprijacije nepokretnosti za rekonstrukciju magistralnog puta M-18 Podgorica-Danilovgrad
- Predlog za davanje u zamjenu nepokretnosti u svojini Države Crne Gore, upisanih u listu nepokretnosti broj 209 i 608, KO Bandići, Opština Danilovgrad
- Informacija o potpisivanju Amandmana br. 2 Ugovora za realizaciju projekta izgradnje i rekonstrukcije dionice puta Lubnice-Jezerine,
- Informacija o izmjeni članova Jedinice za implementaciju projekata za praćenje kreditnih aranžmana sa Evropskom investicionom bankom (Program rehabilitacije magistralnih puteva) i Evropskom bankom za obnovu i razvoj (Rekonstrukcija magistralnih puteva),

Postupajući na osnovu člana 193 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 4/23) i člana 194 stav 3 istog zakona, za izvještajni period izdavana su rješenja o ispunjenosti uslova za ovlašćenog inženjera za složeni inženjerski objekat – autoputevi, magistralni, regionalni putevi, tuneli i mostovi kao i rješenja o ispunjenosti uslova za revizora odnosno vršioca tehničkog pregleda za složeni inženjerski objekat.

U ovom periodu broj izdatih rješenja za ovlašćenog inženjera i revizora za složene inženjerske objekte iznosio je 45. Takođe, postupajući na osnovu člana 65 stav 2 Zakona o putevima („Sl.list CG“, br.82/20) izdavana su rješenja o ispunjenosti uslova za ovlašćenog inženjera za izradu tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta, kao i za revizora tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta, njih ukupno 8, od kojih 7 usvojenih zahtjeva, 1 odbijen, žalbi nije bilo.

Ostale aktivnosti

Direktorat za državne puteve, od pisanja projektnih prijava do same implementacije, neposredno prati (i upravlja) realizaciju projekata iz oblasti putne infrastrukture, koji se finansiraju iz dostupnih EU fondova (Investicioni okvir za Zapadni Balkan / Western Balkans Investment Framework - WBIF, IPA, bilateralne donacije), i to:

- Studija opravdanosti za čitav autoput Bar-Boljare uključujući cost-benefit analizu,
- Idejni projekat za dionicu Mateševo-Andrijevića sa Elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu (i društvo),
- Idejni projekat za dionicu Smokovac-Farmacici sa Elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu i društvo,
- Studija opravdanosti za Jadransko-jonski koridor kroz Albaniju i Crnu Goru,

- Idejni projekat za obilaznicu oko Budve,
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije puta Šćepan polje-Plužine.

Međunarodni odnosi i saradnja sa međunarodnim institucijama

Direktorat za državne puteve učestvuje u radu pregovaračke strukture za pregovaračko poglavlje 14 – Saobraćajna politika i pregovaračko poglavlje 21 - Trans-evropske mreže, u okviru kojih su predstavnici ovog Direktorata koordinatori za oblast puteva.

Direktorat za državne puteve aktivno učestvuje u aktivnostima u okviru dva tehnička komiteta na nivou Transportne zajednice Jugoistočne Evrope (TZ) i to Tehničkog komiteta za puteve i Tehničkog komiteta za bezbjednost na putevima. Za obje pomenute oblasti na nivou TZ su definisani akcioni planovi, na čijoj realizaciji Crna Gora ostvaruje značajan napredak.

Uz finansijsku podršku EBRD-a i logističku podršku Mašinskog fakulteta u Podgorici, Direktorat za putnu infrastrukturu je organizovao obuku prve grupe inženjera za provjerivače i revizore bezbjednosti puteva.

U skladu sa Memorandumom o saradnji Univerziteta Crne Gore i Ministarstva kapitalnih investicija, održane su dvije radionice na temu: „Čelične zaštitne ograde za vozila i izmjenljiva saobraćajna signalizacija“ i „Nivo kvaliteta saobraćajne signalizacije u Crnoj Gori“.

Aktivnosti na realizaciji projekta auto-puta Bar-Boljare

Detaljnim prostornim planom auto-puta Bar-Boljare (2008.) (u daljem tekstu: „DPP“) definisana je etapna realizacija projekta auto-puta Bar-Boljare: I faza: Smokovac-Mateševo, II faza: Mateševo-Andrijevića i Smokovac – Tološi – Farmaci (obilaznica oko Podgorice), III faza: Andrijevića – Boljare, 40 IV faza: Podgorica – Đurmani.

Dana 13.7.2022. godine, u skladu sa Ugovorom i zakonima Crne Gore, dionica Smokovac-Mateševo, auto-puta Bar-Boljare je puštena u probni rada.

Kontinuirano se preduzimaju aktivnosti i na stvaranju pretpostavki za realizaciju ostalih dionica auto-puta Bar-Boljare i u toku 2019. godine je počela izrada Idejnog projekta i Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu i društvo za dionicu Mateševo - Andrijevića, Studije opravdanosti za čitav autoput Bar-Boljare uključujući cost-benefit analizu, i nastavljena je izrada Idejnog projekta i Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu i društvo za dionicu Smokovac-Farmaci (obilaznica oko Podgorice), i za sve prethodno navedeno su obezbijedena bespovratna sredstva Investicionog okvira za Zapadni Balkan u ukupnom iznosu od 6.790.000,00 €. Takođe, u decembru 2022. godine kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan obezbijedeno je dodatnih 6 mil. eura bespovratnih sredstava, za ažuriranje Studije opravdanosti izgradnje autoputa i izrade glavnog projekta i prateće dokumentacije za narednu dionicu autoputa.

Aktivnosti na realizaciji projekta Jadransko-jonskog auto-puta duž crnogorskog primorja / Brza saobraćajnica Nastavljene su aktivnosti na izradi Studije opravdanosti za Jadransko-jonski koridor kroz Crnu Goru i Albaniju koja se finansira bespovratnim sredstvima Investicionog okvira za Zapadni Balkan u ukupnoj vrijednosti od 3.500.000,00 €, od čega se na Crnu Goru odnosi 1.000.000,00 €. Rađeno je na izrada projektne dokumentacije za obilaznicu oko Budve, kao prioritetnu na trasi Brze saobraćajnice, i koja je takođe finansirana bespovratnim sredstvima Investicionog okvira za Zapadni Balkan ukupne vrijednosti 2.500.000,00 €.

Uprava za saobraćaj¹

U svojim postupanjima, Uprava za saobraćaj je vodila računa o odredbama Zakona o upravnom postupku, kojima su propisana prava stranaka, pogotovo u dijelu saslušanja stranke, a pri tom vodeći računa o zakonitosti, ekonomičnosti i efikasnosti upravnog postupanja.

Svim zainteresovanim licima i strankama, o čijim pravima i obavezama se odlučuje postupcima, koji se vode pred Upravom, kao i licima kojima su potrebni određeni podaci radi zaštite svojih interesa, omogućen je neposredan i telefonski kontakt sa državnim službenicima svakog radnog dana u periodu od 7 do 15 časova, a takođe sve potrebne informacije se mogu dobiti i uvidom na sajt Uprave za saobraćaj, što doprinosi lakšem i efikasnijem ostvarivanju prava i interesa.

Standardi postupanja i ponašanja zaposlenih definisani su: Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, Zakonom o radu i Etičkim kodeksom državnih službenika i namještenika Uprave za saobraćaj. Takođe, saglasno posebnim uputstvom starješine organa Uprave za saobraćaj o postupanju sa strankama i Uputstvom o rasporedu radnog vremena, radu sa strankama i načinu vođenja evidencije o dolasku na posao i prisustva na radu regulisana su organizaciona rješenja i tehnička pitanja unutar organa uprave koja su u funkciji efikasnijeg ostvarivanja prava i interesa građana.

Takođe, omogućen je pristup osobama sa invaliditetom, kretanje sa psima vodičima, osobama koje koriste Brajevo pismo, prilaz zgradi liftom čime je omogućen pristup svim prostorijama kao i toalet za osobe sa invaliditetom.

Uprava za saobraćaj postupajući u skladu Zakonom o putevima (»Sl.list CG", br.82/2020), prije svega u skladu sa članom 17 kojim su taksativno nabrojane nadležnosti i postupanje iz oblasti državnih puteva (izdavanje saglasnosti za priključak na državnom putu, saglasnosti za postavljanje cjevovoda, vodovoda, električnih, telefonskih i dr. vodova, saglasnosti za prekope, i sl.), ovaj organ je u izvještajnom periodu od 01. Januar 2022.godine do 30. decembra 2022. godine, primio ukupno 556 predmeta po zahtjevima

građana, pravnih lica i drugih stranaka, od čega je riješeno svih 556 predmeta, (donijeto je 166 saobraćajne saglasnosti, dok je 390 zahtjeva riješeno u formi dopisa), rješenja za obustavu saobraćaja je bilo 150, takođe je donešeno 148 rješenja po službenoj dužnosti kojima je određena godišnja naknada za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen prilaz sa državnog-magistralnog puta, od čega je bilo 4 žalbe, 4 je riješeno u ponovnom postupku kao i 3 prigovora na osnovu kojih je obustavljen postupak.

Takođe, vezano za član 17 pomenutog zakona, a u vezi sa članom 73 istog zakona, koji se odnosi na izdavanje dozvole za obavljanje vanrednog prevoza na državnom putu, Uprava za saobraćaj je primila ukupno 1154 predmeta po zahtjevima građana, pravnih lica i drugih stranaka, (1143 rješenja kojima se usvaja zahtjev i 11 rješenja kojima se odbija zahtjev), izjavljenih žalbi nije bilo.

Postupajući u skladu sa Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju (Sl. list CG", br. 71/17 i 67/19), ovaj organ je u izvještajnom periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine, primio ukupno 1375 predmeta po zahtjevima građana, pravnih lica i drugih stranaka od čega je riješeno svih 1375 predmeta, žalbi nije bilo.

Za ovaj organ, karakteristično je i to što pored zahtjeva stranaka rješava i po službenoj dužnosti. Uprava za saobraćaj je u izvještajnom periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine donijela ukupno 50 rješenja po službenoj dužnosti, od čega je riješeno svih 50 predmeta, izjavljenih žalbi nije bilo.

¹ Usljed sajber napada sredinom 2022. godine, znatno je onemogućen rad uprave, pa se navedeni podaci odnose na sačuvane

Status i stepen realizacije infrastrukturnih projekata (magistralnih i regionalnih puteva) biće prikazan kroz Izvještaj o realizaciji Programa izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva za 2022. godinu, koji će biti upućen na usvajanje Vladi Crne Gore do kraja I kvartala.

2.DIREKTORAT ZA KAPITALNE I IPA PROJEKTE

➤ Međunarodna saradnja

Od juna 2022. godine Crna Gora je predsjedavala radom Transportne zajednice Jugoistočne Evrope.

Tokom 2022. godine nastavljeno je korištenje dostupne tehničke podrške finansirane iz IPA sredstava koja je usmjerena na harmonizaciju propisa sa EU legislativom. Pomenuta tehnička podrška je bila značajna podrška i za implementaciju obaveza koje proizilaze iz akcionih planova Transportne zajednice za pojedine segmente.

Nakon intezivne komunikacije koja je ostvarivana između resornog Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore sa nadležnim subjektima na strani Evropske komisije potvrđeno je da će kroz predstojeću izmjenu odgovarajuće regulative, kroz indikativno proširenje sveobuhvatne Trans-evropske transportne mreže na Zapadnom Balkanu biti uključena pruga Podgorica-Nikšić-Čapljina i aerodrom Tivat, što doprinosi povećanju strateške prepoznatljivosti navedenih projekata i istovremeno ih čini pogodnim za korištenje bespovratnih sredstava iz dostupnih EU fondova, prije svega kroz mehanizam Investicionog okvira za Zapadni Balkan (Western Balkans Investment Framework – WBIF).

Tokom 2022. godine inicirana je intezivnija komunikacija sa susjednim zemljama u vezi sa unapređenjem strateškog planiranja, razmjene dostupnih planova i sagledavanja mogućnosti zajedničkog nastupa prema potencijalnim partnerima, što je rezultiralo zaključivanjem:

- a. Memoranduma o razumijevanju i saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata između Crne Gore i Republike Kosovo (uz utvrđenu listu projekata koji su predmet zajedničke pažnje za buduću saradnju);
- b. Memoranduma o razumijevanju i saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata između Crne Gore i Bosne i Hercegovine (uz utvrđenu listu projekata koji su predmet zajedničke pažnje za buduću saradnju).

➤ EU fondovi

Ostvareno je poboljšanje na koordinaciji između svih dostupnih izvora sredstava (EU fondovi, vodeće međunarodne finansijske institucije).

Godinu 2022. godinu je obilježila intezivna komunikacija resornog Ministarstva kapitalnih investicija u cilju osiguranja podrške Evropske komisije nastavku realizacije projekta autoputa Bar-Boljare, što je rezultiralo dodjeljivanjem dodatnih šest miliona eura bespovratnih sredstava za ažuriranje Studije opravdanosti za autoput Bar-Boljare i pripremu Glavnog projekta sa pratećom tehničkom i tenderskom dokumentacijom za onu dionicu za koju se kroz ažuriranje pokaže da treba biti prva naredna za implementaciju.

Tokom 2022. godine Ministarstvo kapitalnih investicija je završilo sve pripremne aktivnosti za zaključivanje aranžmana od 14,5 miliona eura sa Svjetskom bankom kroz program Transportnih i trgovinskih olakšica na Zapadnom Balkanu, kroz koji će biti obuhvaćena priprema seta strateških dokumenata, ali i digitalizacija luke Bar i rekonstrukcija pružnih prelaza. Ovo je prvi put da je osigurana podrška Svjetske banke u Crnoj Gori sektoru saobraćaja u ovom obimu.

Tokom 2022. godine Crnoj Gori je dodijelno 30 miliona eura direktne budžetske podrške Evropske komisije za prevazilaženje energetske krize, čijom implementacijom koordinira Ministarstvo kapitalnih investicija. Dodijeljena bespovratna sredstava predstavljajuće dodatni impuls za unapređenje energetske efikasnosti u Crnoj Gori za domaćinstva i mala i srednja

preduzeća, poboljšanje položaja kategorija stanovništva sa najnižim primanjima čiji standard je dodatno ugrožen inflacijom uslijed rasta cijene energije i energenata.

3.DIREKTORAT ZA DRUMSKI SAOBARČAJ I HOMOLOGACIJU VOZILA

Direktorat za drumski saobarčaj i homologaciju vozila postupa, kao organizaciona jedinica u Ministarstvu kapitalnih investicija, donosi rješenja na osnovu Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Sl. list CG", br. 71/2017 i 67/2019), Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu („Sl. list CG“, br. 75/10, 40/11 i 17/19) i Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Sl. list CG", br. 33/2012, 58/2014, 14/2017 i 66/2019).

I. LICENCE ZA JAVNI PREVOZ PUTNIKA ILI TERETA

Shodno čl. 18, 19, 24 i 25 Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Sl. list CG", br. 71/2017 i 67/2019) za Izvještajni period od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine, broj pokrenutih upravnih postupaka po zahtjevu stranke: **1790**

1) Međunarodni javni prevoz putnika ili tereta:

1. Licence: **192**
2. Izvodi licenci: **1497**

2) Unutrašnji javni prevoz putnika ili tereta:

1. Licence: **8**
2. Izvodi licenci: **38**

3) Limo servis:

1. Licence: **15**
2. Izvodi licenci: **40**

Broj predmeta riješenih u roku propisanim ZUP-om: **1790**

Broj riješenih predmeta u izvještajnom periodu: **1790**

Broj neriješenih predmeta u izvještajnom periodu: **0**

Broj odbijenih zahtjeva: **0**

Broj obustavljenih predmeta: **0**

II. DOZVOLE ZA JAVNI PREVOZ PUTNIKA, REDOVI VOŽNJE I DR.

Shodno članu 66 Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Sl. list CG", br. 71/2017 i 67/2019) za Izvještajni period od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine, broj pokrenutih upravnih postupaka po zahtjevu stranke: **1.127**

1) Broj dozvola za javni prevoz putnika:

1. Registrovanih redova vožnje u međunarodnom drumskom saobraćaju **19**.
2. Dozvola za međunarodni linijski prevoz putnika, izdato je **56 dozvola** (a ukupno sa brojem primjeraka **98**);
3. Rješenje za međunarodni linijski prevoz putnika, izdato je **56 rješenja**.
4. Tranzitne dozvole za linijski prevoz putnika: **7 izdatih dozvola** (a ukupno sa brojem primjeraka 28);
5. Saglasnosti za obavljanje posebnog linijskog prevoza - izdato je **16 saglasnosti**;
6. Saglasnosti za obavljanje malim autobusima: **12**;

7. Rješenja za obustavu održavanja reda vožnje u međugradskom saobraćaju: **7**,
8. Izmjena reda vožnje u međugradskom linijskom prevozu putnika: **9**.
9. Rješenja za knjige putnih listova **59**.
10. Rješenje o brisanju redova vožnje u međugradskom saobraćaju **6**, (plus 2 zahtjeva o brisanju reda vožnje odbijena Inspekciji za drumski saobraćaj).

2). Broj izdatih redova vožnje, ovjerenih cjenovnika i pomoći prevoznicima:

1. Broj izdatih redova vožnje: 348 zahtjeva za registraciju i ovjeru usklađenih redova vožnje u međugradskom linijskom prevozu putnika,
2. Broj ovjerenih međugradskih cjenovnika: 348,
3. Broj ovjerenih međunarodnih cjenovnika: 50,
4. Rješenja za jednokratnu pomoć prevoznicima: 134 (odbijen 1 zahtjev)

Broj predmeta riješenih u roku propisanim ZUP-om: **1.127**

Broj riješenih predmeta u izvještajnom periodu: **1.127**

Broj neriješenih predmeta u izvještajnom periodu: **0**

Broj odbijenih zahtjeva: **1**

Broj obustavljenih predmeta: **0**

III. OBLAST SOCIJALNOG ZAKONODAVSTVA I TAHOGRAFA

Shodno čl. 19, 22, 23, 25 i 49 Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu („Sl. list CG“, br. 75/10, 40/11 i 17/19), za Izvještajni period od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine, broj pokrenutih upravnih postupaka po zahtjevu stranke: **45**

1. Broj Rješenja kojim se oduzimaju memorijske kartice za digitalni tahograf: **45**

Broj predmeta riješenih u roku propisanim ZUP-om: **45**

Broj riješenih predmeta u izvještajnom periodu: **45**

Broj neriješenih predmeta u izvještajnom periodu: **0**

Broj odbijenih zahtjeva: **0**

Broj obustavljenih predmeta: **0**

Napomena: Ono što je bitno naglasiti iz dijela socijalnog zakonodavstva i tahografa, jeste da smo Izradili nacionalni programa za „Pametne tahografe“ koji definiše okvir u kome će se odvijati procesi izrade i izdavanja tahografskih kartica. Na pomenuti “Nacionalni program” dobili smo pozitivno Mišljenje od Evropske komisije.

Takođe, rađeno je i na novom Zakonu o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i tahografima imajući u vidu da je 2020 godine izašao novi set regulativa EU koji regulišu ovu oblast.

IV. HOMOLOGACIJA MOTORNIH VOZILA

1) SERTIFIKAT O HOMOLOGACIJI VOZILA ZA TIP VOZILA (Provjera homologacijske ispravnosti tipa vozila sprovodi se za nova vozila koja uvoze ovlašćeni zastupnici proizvođača vozila ili sami proizvođači vozila)

Nakon sprovedene homologacije, za vozila koja ispunjavaju propisane tehničke zahtjeve i uslove, **broj izdatih sertifikata o homologaciji vozila za tip vozila u 2022. godini je 37.**

Nadalje, bitno jer napomenuti da u cilju obezbjeđivanja realizacije Programa razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II Programa, isključivo za nove traktore koji su predmet istog, a u skladu sa zahtjevom Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja broj: 340/19-03-1765 od 11.03.2019. godine, kao i prethodnim dogovorom sa sastanka održanog 21.02.2019. godine između predstavnika dva ministarstva i predstavnika Univerziteta Crne Gore - Mašinskog fakulteta, Ministarstvo kapitalnih investicija izdaje Sertifikat o homologaciji traktora.

Broj izdatih sertifikata u 2022. godini je 16.

2) HOMOLOGACIJA POJEDINAČNOG VOZILA (Provjera homologacijske ispravnosti pojedinačnog vozila sprovodi se za nova i upotrebljavana vozila koja se pojedinačno uvoze. Riječ je prvenstveno o administrativnom postupku tj. uvidom u dokumentaciju i homologacijske oznake na vozilu utvrđuje se da li je vozilo homologacijski ispravno ili ne).

Ministarstvo kapitalnih investicija je objavilo u toku 2022.godine dva Javna poziva zainteresovanim pravnim licima za uslugu obavljanja dijela poslova u postupku homologacije pojedinačnog vozila shodno Pravilniku o tehničkim zahtjevima za vozila koja se uvoze ili prvi put stavljaju na tržište u Crnoj Gori.

Nadalje, po Javnom pozivu broj 1/22 od 6.4.2022. godine, kao i Javnom pozivu 2/22 od 10.8.2022. godine Ministarstvo je Rješenjem ovlastilo devet privrednih društava, odnosno stanica za tehnički pregled i sa istima zaključilo ugovor.

3) IZDAVANJE SAGLASNOSTI O NESPROVOĐENJU POSTUPKA HOMOLOGACIJE

Shodno članu 244 i 245 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Sl. list CG", br. 33/12, 58/14, 14/17 i 66/19), za izvještajni period od 01.01.2022-31.12.2022. godine, broj pokrenutih upravnih postupaka po zahtjevu stranke: 593

Broj izdatih saglasnosti o nesprovođenju postupka homologacije za:

1.	Zahtjev da se ne sprovodi homologacija za potrebe diplomatskog ili konzularnog predstavništva:	18
2.	Zahtjev da se ne sprovodi homologacija za starodobno vozilo (oldtajmer):	38
3.	Zahtjev da se ne sprovodi homologacija za vozila proizvedena za evropsko tržište (povratnici):	7
4.	Zahtjev da se ne sprovodi homologacija za vozilo koje uvozi lice sa prebivalištem u CG stečeno po osnovu pravosnažnog sudskog rješenja o nasljeđivanju	0
5.	Zahtjev da se ne sprovodi homologacija za vatrogasno vozilo	5
6.	Zahtjev da se ne sprovodi homologacija za radne mašine	388
1.	Zahtjev da se ne sprovodi homologacija za vozila specijalno konstruisana i vozila koja nisu namijenjena za kretanje na javnim putevima	26
2.	Zahtjev da se ne sprovodi homologacija za vozilo donirano organima opštine, državnim organima ili organizacijama koje se bave humanitarnim radom:	7
3.	Zahtjev da se ne sprovodi homologacija za vozilo po svojim karakteristikama-posebno prilagođeno licima sa invaliditetom:	5
	UKUPNO	494

Shodno članu 244 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima Sl. list CG", br. 33/12, 58/14, 14/17 i 66/19), za izvještajni period, broj pokrenutih upravnih postupaka po zahtjevu stranke: 37,

- Za izdavanje sertifikata o homologaciji vozila za tip vozila: 37

U cilju obezbeđivanja realizacije Programa razvoja poljoprivrede i ruralnih područja CG u okviru IPARD programa isključivo za nove traktore a u skladu sa zahtjevom Ministarstva

poljoprivrede i ruralnog razvoja i broj 340/19 -03-1765 od 11.03.2019. godine, izdato je: 16 sertifikata,.

- Sertifikata o homologaciji za traktor: 16

Broj predmeta riješenih u roku propisanim ZUP-om: 593

Broj riješenih predmeta u izvještajnom periodu: 593

Broj neriješenih predmeta u izvještajnom periodu: 0

Broj odbijenih zahtjeva: 8;

Broj obustavljenih predmeta: 0;

Zahtjevi su odbijeni i obustavljeni zbog zastarelosti roka, nepotpune dokumentacije i odustajanja stranke od podnijetog zahtjeva.

Napomena: Bitno je napomenuti da je Ministarstvo kapitalnih investicija u februaru mjesecu 2022. godine rješenjem ovlastilo Crnogorski savez oldtajmer vozila kojim se omogućava da vrši postupak vrednovanja i razvrstavanja vozila u kategorije starodobnih vozila i izdaje FIVA identifikacione kartice koje omogućavaju dalju proceduru registrovanja oldtajmer vozila. Nacionalno udruženje oldtajmera postalo je zvanično tijelo koje u skladu sa važećom zakonskom regulativom može da obavlja predmetni postupak i izdaje FIVA identifikacione kartice za oldtajmer vozila.

Nadalje, Ministarstvo vodi evidenciju o izdatim identifikacionim karticama i na osnovu dostavljenih podataka od strane Saveza (shodno zakonskoj proceduri), u navedenom periodu izdato je 44 identifikacione kartice.

Takođe, Ministarstvo vodi registar o izdatim knjigama upotrebe starodobnog vozila.

Na kraju, ukupan broj obrađenih predmeta po osnovu gore navedenog (tj. broj izdatih licenci, izvoda licenci, dozvola za javni prevoz putnika, sertifikata o homologaciji motornih vozila, saglasnosti za nesprovođenje postupka homologacije i broja odbijenih zahtjeva) za 2022 godinu iznosi: 3555

4.DIREKTORAT ZA POMORSKI SAOBRAĆAJ, SIGURNOST PLOVIDBE, ZAŠTITU OD ZAGAĐENJA I POMORSKU PRIVREDU

➤ Direkcija za pomorsku privredu za 2022. godinu

U Direkciji za pomorsku privredu vrše se poslovi koji se odnose na: predlaganje aktivnosti i mjera koje se odnose na pružanje usluga u pomorskoj privredi (koncesije, privatno/javno partnerstvo) shodno važećim zakonskim propisima i sačinjavanje informacija o stanju u ovoj oblasti; praćenje i analiziranje zaključenih ugovora o pružanju usluga u pomorskoj privredi (koncesija, zakupa odnosno korišćenja prava) i predlaganje novih usluga koje se shodno važećim zakonima odnose na pravo korišćenja luka i lučkog područja, prevoz putnika, pružanje usluga lučke pilotaže; davanje saglasnosti na plan plovidbe pri prevozu putnika i/ili stvari u unutrašnjem pomorskom saobraćaju, predlaganje odobrenja za izgradnju plovnih kanala, luka, pristaništa i drugih hidrotehničkih objekata od uticaja na sigurnost plovidbe, davanje saglasnosti na poslove morskog ribarstva, istraživanja, snimanja i hidrografskog premjera morskog dna i morskog podmorja unutrašnjih morskih voda Crne Gore u naučne svrhe, predlaganje rješenja za odobrenje rada na složenim inženjerskim objektima - lukama; saradnju Ministarstva i međunarodnih finansijskih institucija u oblasti plave ekonomije; saradnju Ministarstva i privrednih društava iz oblasti pomorske privrede; sačinjavanje informacija i izvještaja koji se odnose na zaključene koncesione ugovore i ugovore o zakupu odnosno korišćenju lučkih područja i pružanja usluga u pomorskom saobraćaju; izvršavanje zaključaka Vlade i njenih radnih tijela; saradnju sa drugim organima, a u vezi sa realizacijom predviđenih ciljeva u oblasti pomorske privrede; pripremanje odgovora na poslanička pitanja iz oblasti pomorske privrede; praćenje procesa ugovaranja, plaćanja, izvještavanja i monitoring

implementacije ugovora o uslugama u pomorstvu, u skladu sa potpisanim ugovorima i druge poslove utvrđene propisima.

- **Normativni dio**

U dijelu normativne aktivnosti, završen je rad na **Zakonu o pomorsko-agencijskoj djelatnosti**.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 05. decembra 2019. godine utvrdila Predlog zakona o pomorsko-agencijskoj djelatnosti i isti je nakon toga upućen Skupštini Crne Gore na dalju proceduru. Međutim, Skupština Crne Gore je, shodno čl. 33 stav 1 Pravilnika o kancelarijskom poslovanju u Skupštini, sa završetkom mandatnog perioda arhivirala sve zakonske predloge koji su bili u proceduri, a čiji su predlagači Vlada i poslanici iz 26. saziva.

Nakon toga, u novoj proceduri, Vlada Crne Gore je na 45. sjednici, održanoj 04. novembra 2021. godine, ponovo utvrdila Predlog zakona o pomorsko-agencijskoj djelatnosti i isti je 1. decembra 2021. godine upućen u skuštinsku proceduru. Međutim, Skupština Crne Gore je shodno čl. 33 stav 1 Pravilnika o kancelarijskom poslovanju u Skupštini, usljed formiranja nove Vlade Crne Gore, ponovo arhivirala zakonske predloge koji su bili predloženi od strane prethodne Vlade.

Direkcija za pomorsku privredu je preduzimala aktivnosti na dobijanju inoviranih mišljenja od nadležnih ministarstava, cijeneći opravdanim da se ovaj Predlog zakona, nakon što bude utvrđen od strane Vlade Crne Gore, ponovo uputi Skupštini na dalju proceduru.

- **Strategija razvoja pomorske privrede za period 2020-2030. godine**

Vlada Crne Gore je na sjednici od 30. jula 2020. godine, a na prijedlog tadašnjeg Ministarstva saobraćaja i pomorstva, donijela Strategiju razvoja pomorska privrede za period 2020-2030 sa Akcionim planom 2020-2021. Predmetna Strategija rezultat je nastojanja da se obezbijede preduslovi za strateški razvoj pomorske privrede u Crnoj Gori, na način što će se dokumentom prepoznati i precizno definisati razvojni pravci i potencijali u ovom perspektivnom sektoru. Strategijom je postavljeno pet strateških ciljeva, i to:

- Povećanje doprinosa pomorske privrede i povezanih djelatnosti sveukupnom ekonomskom razvoju;
- Jačanje kapaciteta pomorske administracije Crne Gore i pojednostavljenje administrativnih procedura;
- Veća uključenost civilnog sektora, a naročito strukovnih nevladinih udruženja, u svim procesima koji prethode donošenju strateških odluka, normativnih akata, predlaganja sistemskih rješenja za prevazilaženje izazova u sektoru pomorske privrede;
- Stručna zajednica postaje pokretač razvoja pomorske privrede;
- Rast pomorske privrede zasnovan je na principima zelene ekonomije.

U narednom periodu, neophodno je ponovo pokrenuti tendersku proceduru za izradu Akcionog plana 2023-2024. godine sa korektivnim mjerama u cilju implementacije Strategije razvoja pomorske privrede 2020-2030. godine. Naime, imajući u vidu da se Akcionim planom utvrđuju aktivnosti, indikatori rezultata i učinka, rokovi, nadležne institucije i sredstva planirana za sprovođenje operativnih ciljeva definisanih Strategijom, bez ovog dokumenta nije moguće nastaviti sa implementacijom Strategije razvoja pomorske privrede.

Takođe, neophodno je izvršiti reviziju mjera predloženih 2020. godine, imajući u vidu i posljedice pandemije, kao i predložiti odgovarajuće korektivne mjere kako bi se mogao ostvariti očekivani progres u ovom sektoru.

- **Privredna društva iz oblasti pomorstva**

U dijelu aktivnosti koje se odnose na privredna društva iz oblasti pomorstva, iste se sprovode na dnevnom nivou. Ti poslovi, između ostalog, podrazumjevaju konstantno praćenje poslovanja društava, kao i pripremu materijala za KEPIF i Vladu, kada je u pitanju predlaganje članova Odbora direktora, određivanje punomoćnika koji će učestvovati kao predstavnici Države na redovnim i vanrednim Skupštinama akcionara, kao i samo učešće na istima.

U toku protekle godine blagovremeno smo pripremili materijale koji se odnose na imenovanje opunomoćenih predstavnika državnog kapitala na Skupštinama akcionara, odnosno materijale koji se odnose na predlaganje članova Odbora Direktora sa sljedeća privredna društva:

- "Barska plovidba" AD Bar;
 - "Crnogorska plovidba" AD Bar;
 - "Luka Bar" AD Bar;
 - "Marina" AD Bar;
 - "Prekookeanska plovidba" AD Bar;
 - „Azalea Pomorski Trening Centar“ doo Bijela – Herceg Novi.
- Agencija za zaštitu konkurencije je 17. 08. 2022. godine donijela rješenja kojim je utvrđeno da je državna pomoć, koja je dodijeljena privrednim društvima "Barska plovidba" AD Bar "Crnogorska plovidba" AD Kotor, neusklađena sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Službeni list CG", br. 12/18). Postupajući u skladu sa pomenutim rješenjima Ministarstvo kapitalnih investicija dostavilo je Agenciji za zaštitu konkurencije Obavještenja o preduzetim mjerama za povraćaj neusklađene državne pomoći dodijeljene ovim privrednim društvima. Takođe, Ministarstvo kapitalnih investicija je, u saradnji sa brogarskim društvima, pristupilo izradi Planova otplate nezakonite državne pomoći, koji su u ostavljenom roku dostavljeni Agenciji za zaštitu konkurencije. Planovi predstavljaju realnu projekciju mogućnosti povraćaja državne pomoći, koja obezbjeđuje održivost ovih brogarskih društava, što cijenimo da i jeste svrha izrade Plana povraćaja, jer se na ovaj način obezbjeđuje povraćaj nezakonito dodjeljenih sredstava, u cjelosti u Budžet države, a sa druge strane brogarska društva će moći da nastave da obavljaju svoju osnovnu privrednu djelatnost.

Takođe, u toku protekle godine, održan je niz sastanaka sa menadžmentima i Odborima direktora svih privrednih društava iz nadležnosti Direkcije, a u cilju obezbjeđivanja proaktivnog pristupa u rješavanju izazova sa kojima se susreću.

Uvažavajući kompleksnost ove materije, kao dosta različite i dugotrajne probleme sa kojima se susreću ovi subjekti, ukazujemo da praćenje poslovanja privrednih društava iz ove oblasti, adekvatno upravljanje državnim kapitalom, kao i konstantni nadzor moraju biti jedan od prioriteta i da treba obratiti posebnu pažnju na taj dio. U tom smislu, posebno treba kadrovski ojačati kapacitete Direkcije za pomorsku privredu, kako bi na kvalitetniji način mogli da rješavamo neke od problema koji postoje duži niz godina u oblasti pomorske privrede.

- U saradnji sa UPSUL-om, pripremljena je Informacija o zaključivanju Aneksa 3 Ugovora o koncesiji za privredno korišćenje brodogradilišne luke na području K.O. Bijela, koja je usvojena na Vladi i zaključivanjem ovog Aneksa produžen je rok za remedijaciju, što je bila obaveza Koncedenta.
- Vlada Crne Gore je na sjednici od 28. decembra 2022. godine, Zaključkom broj: 07-8365/2, usvojila Informaciju o poništenju Odluke Vlade Crne Gore broj 07-3242 od 18.06.2020. godine, te zadužila

zadužena Upravu pomorske sigurnosti i upravljanja lukama da, odmah, pripremi Predloge koncesionog akta i ugovora o koncesiji za pružanje lučke usluge - lučke pilotaže u luci Kotor i pilotaže u Bokokotorskom zalivu, te da preduzme dalje aktivnosti na obezbjeđivanju vršenja lučke usluge – lučke pilotaže, u skladu sa Zakonom.

Nakon toga, Vlada Crne Gore je, na sjednici od 09. februara 2023. godine, usvojila Usmeni predlog za stavljanje van snage Zaključka Vlade Crne Gore, broj: 07-8365/2, od 28. decembra 2022. godine.

Nakon što je Vlada Crne Gore stavila van snage Zaključak broj: 07-8365/2, od 28. decembra 2022. godine, Ministarstvu kapitalnih investicija obratilo više privrednih društava koje se bave pomorskom agenturom, sa pritužbama na postupanje "Luke Kotor" AD, od koje su dobili obavještenje broj 0302-284 od 08. februara 2023. godine, u kome se navodi da na koncesionom području, koje je Ugovorom o prvenstvenoj koncesiji dato na upravljanje „Luci Kotor“ AD, pomorski agenti isključivo mogu koristiti usluge ovlašćenih pilota tog privrednog društva.

S tim u vezi, Ministarstvo kapitalnih investicija obratilo se Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore, u cilju dobijanja jasnih instrukcija o daljem postupanju, uvažavajući činjenicu da je Zaključak broj: 07-8365/2, od 28. decembra 2022. godine, stavljen van snage na osnovu usmenog predloga Predsjednika Vlade Crne Gore.

- Vlada je, na predlog Ministarstva finansija, usvojila Informaciju o namjeri Vlade Crne Gore za otkup dijela akcija u vlasništvu manjinskih akcionara emitenta „Luka Bar“ AD Bar. Tim povodom, Vlada je dala saglasnost da se na Montenegroberzi količinski kupi najviše 10.459.654 akcija (18 %), po maksimalnoj cijeni od 0,90 eura po jednoj akciji, u iznosu od 9.413.688 eura.
- **Upravni postupak - rješavanje po zahtjevima za izdavanje rješenja iz nadležnosti Direktorata**

U nadležnosti ove Direkcije je i izdavanje rješenja kojima se utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje ovlašćenog inženjera, odnosno revizora i vršioca tehničkog pregleda za složeni inženjerski objekat – luke, u skladu sa čl. 193 stav 2 i 194 stav 3 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, broj 64/17, 44/2018, 63/2018, 11/2019 i 82/2020) . U toku protekle godine, u ovim postupcima, doneseno je više rješenja, bliže opisanih u tabeli ispod:

Broj zahtjeva	podnijetih	Broj zahtjeva riješenih	Broj izdatih rješenja za ovlašćenog inženjera	Broj izdatih rješenja za revizora/vršioca tehničkog pregleda
4		4	3	1

- **Direkcija za sigurnost plovidbe i zaštitu od zagađenja**

7.1 Normativni dio

- Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 8. decembra 2022. godine razmotrila i utvrdila Predlog zakona o potvrđivanju Međunarodne konvencije iz Najrobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine.

- Donijet je Pravilnik o službenoj uniformi zaposlenih u Lučkoj kapetaniji i službenom odijelu i službenim oznakama inspektora nad stranim plovnim objektima i inspektora sigurnosti plovidbe ("Službeni list CG", broj 56/2022)

- Donijet je Pravilnik o izmjeni Pravilnika o Listi brodskih isprava, zapisnika i knjiga, svjedočanstava i brodskih dokumenata koji se provjeravaju prilikom inspekcijskog pregleda nad stranim plovnim objektima ("Službeni list CG", br. 80/2022)

7.2 Međunarodna saradnja

Transportna zajednica

Aktivnosti koje se odnose na saradnju sa Transportnom zajednicom odvijaju se kontinuirano.

U decembru 2022. godine, održan je treći sastanak Tehničkog odbora za vodeni transport i multimodalnost. Aktivnosti se odnose na usklađivanja našeg zakonodavstva sa EU legislativom u dijelu pomorstva i unutrašnjih plovnih puteva, kao i aktivnosti koje se odnose na infrastrukturu i multimodalnost.

Evropska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA)

EMSA je je agencija Evropske Unije zadužena za smanjenje rizika od pomorskih nesreća, zagađenja mora sa brodova i gubitka ljudskih života na moru pomažući u sprovođenju relevantnog zakonodavstva EU.

EMSA pruža tehničku ekspertizu i operativnu pomoć za poboljšanje pomorske sigurnosti, spremnosti i reagovanja na zagađenje , pruža vladama i pomorskoj administraciji detaljno, pouzdano znanje o tome što se dešava na moru, u realnom vremenu, kako bi im pomogla da efikasno sprovede pomorsku politiku.

Obavlja se svakodnevna elektronska komunikacija vezano za tehničku pomoć pomorskoj administraciji.

Uz tehničku podršku koju pruža EMSA-e, pripremljen je Nacrt Nacionalnog plana traganja i spašavanja na moru i Nacrt zakona o zaštiti mora od zagađenja, koji se razmatraju od strane relevantnih institucija odnosno članova Radne grupe.

Takođe ,uz tehničku podršku EMSA-e izrađena je Studija tj procjena lučkih prihvatnih uređaja i Planova prijema i rukovanja otpadom na prostoru luke Bar.

Unija za mediteran (UfM)

Multilateralni projekt partnerstva 43 zemalja iz Evrope i Sredozemnog bazena: 28 članica Evropske unije i 15 sredozemnih partnerskih članica iz sjeverne Afrike, Bliskog Istoka i Balkana. Cilj ove unije je promovisanje stabilnosti i napretka cijelim Sredozemljem, kao i poboljšanje saradnje između Evrope i zemalja sjeverne Afrike, odnosno Bliskog istoka.

Na nivou Ministarstva imenovana su lica za praćenje Regionalne platforme Unije za Mediteran za transportnu povezanost.U oktobru 2022. godine u Aqabi, Jordan ,održan je dvanaesti sastanak članova Radne grupe za Plavu ekonomiju.

7.3 Sporazumi

Prijedlog o zaključivanju Sporazuma između Ministarstva kapitalnih investicija i Republika Kipar, u vezi međusobnog priznavanja uvjerenja i sertifikata u skladu sa pravilom I/10 Međunarodne konvencije o standardima obuke, izdavanju uvjerenja i vršenju brodske straže pomoraca iz 1978 (STCW Konvencija). Od strane Ministarstva pripremljen materijal i dostavljen na davanje mišljenja Ministarstvu vanjskih poslova, kako bi mogli da stavimo u dalju proceduru radi usvajanja od strane Vlade.

7.5 Upravni postupci

Rješavanje po zahtjevima za izdavanje rješenja iz nadležnosti Direktorata – Lučkih kpetanija u Baru i Kotoru

Broj podnijetih zahtjeva po zahjevu stranke	Broj riješenih zahtjeva	Broj predmeta riješenih u roku	Broj izdatih uvjerenja
40.536	40.536	40.536	31.931

7.6 Projekti

ECOWAVES - Ministarstvo kapitalnih investicija je partner na INTERREG ADRION projektu SEAVIEWS (Sector Adaptive Virtual Early Warning System for marine pollution) koji ima za cilj podizanje svijesti javnosti o sprečavanju i upravljanju zagađenjem mora, jačanje kapaciteta i izgradnje kulture upravljanja životnom sredinom. Projekat se finansira iz IPA II i ERDF sredstava, a za Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore, kao partnera na projektu je opredjeljeno 261.000,00 EUR, od čega je kofinansiranje 221.850,00 EUR, a nacionalna kontribucija 39.150, 00 EUR.

U sklopu projekta u februaru 2022. godine u Podgorici je održana Radionica na temu "Jačanje kapaciteta za dalje unaprijeđenje sistema upravljanja otpadom u lukama " a u Beogradu je u oktobru 2022. godine u sklopu istog projekta održana studijska posjeta u cilju razmjene iskustava i dobre prakse.

Napomena: Projekat vodi Direktorat za kapitalne investicija, a jedan od članova Radne grupe za sprovođenje ovog projekta je iz Direktorata za pomorski saobraćaj, sigurnost plovidbe, zaštitu od zagađenja i pomorsku privredu.

7.7 Bezbjednosna zaštita luka (ISPS kod)

Predstavnici Obalske straže Sjedinjenih Američkih Država, boravili su u posjeti Crnoj Gori u periodu od 13. do 17. juna 2022. godine, u cilju provjere ispunjenosti uslova bezbjednosne zaštite brodova i luka (Međunarodnog kodeksa za bezbjednost brodova i luka ISPS Code). Tom prilikom obišli su Luku Bar AD, i Luku Kotor AD i upoznali se sa procedurama praćenja smjernica međunarodnog i nacionalnog zakonodavstva iz ove oblasti. Predstavnici američke Obalske straže u sklopu američko-crnogorskog Međunarodnog programa bezbjednosti, svake godine borave u posjeti Crnoj Gori, kako bi imali uvid u poštovanje bezbjedonosnih standarda predviđenih kroz Međunarodni kodeks za bezbjednost brodova i luka ISPS Code. Pomenuti ISPS Code je u nacionalno zakonodavstvo implementiran kroz Zakon o bezbjednosnoj zaštiti brodova i luka, kojim se uređuje način bezbjednosne zaštite brodova i luka za pristajanje i

sidrenje brodova, postupci u slučaju događaja kojim se ugrožava ili se može ugroziti bezbjednost broda i luke i druga pitanja od značaja za bezbjednosnu zaštitu brodova i luka. Nakon posjete predstavnici Obalske straže dostavili su izvještaj sa uočenim nepravilnostima, koji je dostavljen predstavnicima pomenutih luka kako bi planirali dalje korake u cilju otklanjanja istih.

U kontinuiranoj komunikaciji sa oficirima za bezbjednosnu zaštitu luka dobijamo izvještaje o aktivnostima koje su preduzete u smjeru jačanja bezbjednosne zaštite luka. Sledeća posjeta Obalske straže Sjedinjenih Američkih Država planirana je za jun 2023. godine. Napominjemo da su predstavnici „Luke Kotor“ AD, 15. 02. 2023. godine, predali predlog Plana bezbjednosne zaštite luke, na odobrenje.

7.10. Sistem kvaliteta ISO 9001 i njegova usklađenost sa STCW Konvencijom I/10 Regulativa

Direktorat za pomorski saobraćaj, sigurnost plovidbe, zaštitu od zagađenja i pomorsku privredu i lučke kapetanije Bar i Kotor su tokom 2022.godine prošli kroz proces resertifikacije sistema kvaliteta ISO 9001 u skladu sa STCW Konvencijom. Ovaj izvještaj ima za cilj da opiše proces resertifikacije sistema kvaliteta ISO 9001 i njegovu usklađenost sa zahtjevima STCW Konvencije.

Opis procesa resertifikacije: Proces resertifikacije sistema kvaliteta ISO 9001 u Direktoratu za pomorski saobraćaj, sigurnost plovidbe, zaštitu od zagađenja i pomorsku privredu i lučkim kapetanijama Bar i Kotor u skladu sa STCW Konvencijom uključivao je provjeru postojećeg sistema kvaliteta u skladu sa zahtjevima ISO 9001, kao i procjenu usklađenosti sistema kvaliteta sa zahtjevima STCW Konvencije. Nakon toga, preduzeti su koraci za usklađivanje sistema kvaliteta sa zahtjevima STCW Konvencije, uključujući i uvođenje novih procesa i procedura. Zaposleni su takođe bili obučavani o novim procedurama i načinima rada.

Implementacija resertifikovanog sistema kvaliteta: Resertifikovani sistem kvaliteta u Direktoratu za pomorski saobraćaj, sigurnost plovidbe, zaštitu od zagađenja i pomorsku privredu i lučkim kapetanijama Bar i Kotor primijenjen je u praksi na svim nivoima. Uvedene su nove procedure i procesi koji su omogućili poboljšanje efikasnosti rada, smanjenje troškova i povećanje zadovoljstva korisnika. Takođe, uvedeni su novi načini komunikacije i saradnje između zaposlenih, što je doprinijelo povećanju efikasnosti i produktivnosti.

Efikasnost resertifikovanog sistema kvaliteta: Resertifikacija sistema kvaliteta ISO 9001 u Direktoratu za pomorski saobraćaj, sigurnost plovidbe, zaštitu od zagađenja i pomorsku privredu i lučkim kapetanijama Bar i Kotor u skladu sa STCW Konvencijom je rezultirala poboljšanjem efikasnosti rada i unapređenjem procesa i procedure. Implementacija resertifikovanog sistema kvaliteta dovela je do smanjenja vremena potrebnog za obradu dokumenata i do povećanja zadovoljstva korisnika. Takođe, uvedeni su novi načini mjerenja i praćenja performansi sistema kvaliteta, što je omogućilo praćenje efikasnosti sistema i identifikaciju područja za dalje unapređenje.

7.12. Prihodi i troškovi lučkih kapetanija Bar i Kotor

Prihodi i troškovi lučke kapetanije Bar

U izvještajnom periodu, kao i ranijih godina, blagovremeno i ažurno su obrađeni i dostavljeni mjesečni finansijski izvještaji.

Tokom 2022. godine, vršenjem poslova iz nadležnosti ove Kapetanije, ostvarena su i uplaćena sredstva na propisane žiro račune, i to na:

1.	Žiro-račun Ministarstvo kapitalnih investicija br. 832-3161018-57 (administrativna taksa)	45.852,00
2.	Žiro-račun Ministarstva kapitalnih investicija br. 832-2031-21 (za isprave i preglede)	149.052,00
3.	Žiro-račun Ministarstva kapitalnih investicija br. 832-2031-21 (fakturisano agencijama na ime izdavanja odobrenja za slobodan saobraćaj i odobrenja za isplavljenje broda)	31.839,00
4.	Žiro-račun Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama - Lučka kapetanija Bar br. 832-2017-63 (naknada za korišćenje plovnih puteva)	111.018,29
5.	Žiro-račun Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama - Lučka kapetanija Bar br. 832-2017-63 (naknada za korišćenje plovnih puteva kod redovnog pregleda čamca)	804,98
6.	Žiro-račun Poreske uprave CG br. 820-61117-37 (porez na upotrebu motornih vozila i drugih dobara, plovnih objekata)	1.957,55
7.	Žiro-račun Ministarstva kapitalnih investicija br. 832-1134-93 (naknada za polaganje ispita za sticanje zvanja i ovlašćenja pomoraca)	256.292,50

U izvještajnom periodu na navedene žiro račune ukupno je uplaćeno:**596.816,32 €**

Prihodi i troškovi lučke kapetanije Kotor

U izvještajnom periodu, kao i ranijih godina, blagovremeno i ažurno su obrađeni i dostavljeni mjesečni finansijski izvještaji.

Tokom 2022. godine, vršenjem poslova iz nadležnosti ove Kapetanije, ostvarena su i uplaćena sredstva na propisane žiro račune, i to na:

1.	Žiro-račun Ministarstvo kapitalnih investicija br. 832-3161018-57 (administrativna taksa)	49.596,00
2.	Žiro-račun Ministarstva kapitalnih investicija br. 832-2031-21 (za isprave i preglede)	145.086,00
3.	Žiro-račun Ministarstva kapitalnih investicija br. 832-2031-21 (fakturisano agencijama na ime izdavanja odobrenja za slobodan saobraćaj i odobrenja za isplavljenje broda)	27.210,00
4.	Žiro-račun Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama - Lučka kapetanija Kotor br. 832-2018-60 (naknada za korišćenje plovnih puteva)	546.624,59

5.	Žiro-račun Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama - Lučka kapetanija Kotor br. 832-2018-60 (naknada za korišćenje plovnih puteva kod redovnog pregleda čamca)	1413,19
6.	Žiro-račun Poreske uprave CG br. 820-61117-37 (porez na upotrebu motornih vozila i drugih dobara, plovni objekata)	2.754,50
7.	Žiro-račun Ministarstva kapitalnih investicija br. 832-1134-93 (naknada za polaganje ispita za sticanje zvanja i ovlašćenja pomoraca)	202.150,50

U izvještajnom periodu na navedene žiro račune ukupno je uplaćeno:**974.834,78 €**

5.DIREKTORAT ZA ENERGETIKU

➤ Direkcija za energetske efikasnosti

Tematski dio

- Informacija o aktivnostima na realizaciji projekata iz oblasti energetske efikasnosti;
- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana energetske efikasnosti Crne Gore za period 2019-2021, za 2021. godinu;

Realizovani materijali koji nijesu u programu rada Vlade, a koje je Vlada razmatrala

- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije;
- Informacija o realizaciji konsultantskih ugovora u okviru projekta „Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama“ sa predlozima aneksa ugovora
- Informacija o realizaciji ugovora na implementaciji Informacionog sistema za monitoring potrošnje energije i vode u javnom sektoru sa predlogom aneksa ugovora za Faze 2 i 3
- „Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama“ sa prijedlogom za dalju implementaciju.

Normativni dio

Podzakonska akta

- Pravilnik o označavanju energetske efikasnosti izvora svjetlosti, “Službeni list CG”, broj broj 27/2022, od 14. marta 2022. godine
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima eko dizajna za izvore svjetlosti i zasebne predspojne sprave, “Službeni list CG”, broj 27/2022, od 14. marta 2022. godine
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uslovima za izvođenje obuke, sticanje ovlašćenja i načinu vođenja registra za vršenje energetske pregleda, “Službeni list CG”, broj 60/2022, od 7. juna 2022. godine
- Pravilnik o označavanju energetske efikasnosti uređaja za lokalno grijanje prostora, “Službeni list CG”, 76/2022, od 21. jula 2022. godine
- Pravilnik o označavanju energetske efikasnosti profesionalnih rashladnih ormara, “Službeni list CG”, broj 76/2022, od 21. jula 2022. godine
- Pravilnik o označavanju energetske efikasnosti mašina za pranje veša u domaćinstvima i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvima, “Službeni list CG”, broj 76/2022, od 21. jula 2022. godine

- Pravilnik o označavanju energetske efikasnosti kotlova na čvrsta goriva i paketa koji uključuje kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje, "Službeni list CG", broj 76/2022, od 21. jula 2022. godine
- Pravilnik o označavanju energetske efikasnosti pneumatika vozila i drugih parametara, "Službeni list CG", broj 119/2022, od 26. oktobra 2022. godine
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima eko dizajna za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, "Službeni list CG", broj 119/2022, od 26. oktobra 2022. godine
- Pravilnik o označavanju energetske efikasnosti rashladnih uređaja, "Službeni list CG", broj 150/2022, od 30. decembra 2022. godine
- Pravilnik o označavanju energetske efikasnosti mašina za pranje posuđa, "Službeni list CG", broj 2/2023, od 5. januara 2023. godine
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima eko dizajna za rashladne uređaje, "Službeni list CG", broj 2/2023, od 5. januara 2023. godine
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima eko dizajna za mašine za pranje posuđa, "Službeni list CG", broj 2/2023, od 5. januara 2023. godine.

Projekti

1. Energetska efikasnost u Crnoj Gori (MEEP)

Projekat „Energetska efikasnost u Crnoj Gori – druga faza “(MEEP 2) je nastavak implementacije projekta „Energetska efikasnost u Crnoj Gori“ (MEEP 1), a u okviru koga je energetski je adaptirano 25 javnih objekata. Adaptirane objekte koristi oko 100.000 korisnika (učenici, pacijenti, zaposleni u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama) odnosno 16% stanovništva Crne Gore. U adaptaciji ovih objekata uloženo je 9,58 miliona eura.

Realizacija MEEP 2 je počela u septembru 2018. godine, sa ciljem da se poboljšaju energetske karakteristike 18 zdravstvenih objekata, a radiće se i na uspostavljanju:

- monitoring sistema za praćenje, koji će na prvom mjestu pratiti nivo komfora u zdravstvenim objektima i
- održivog sistema finansiranja projekata energetske efikasnosti u javnom sektoru. Održivi sistem finansiranja, omogućiće da se nakon realizacije druge faze projekta, radovi na primjeni mjera energetske efikasnosti u ostalim zdravstvenim objektima, finansiraju iz ušteta koje se ostvaruju u adaptiranim zdravstvenim objektima.

Tokom 2022. godine, implementirane su sledeće aktivnosti:

- Započeti su radovi u dijelu unapređenje mjera energetske efikasnosti na objektu Dom zdravlja Podgorica-Golubovci. Vrijednost ugovorenih radova je 147.136,36€.
- Objavljen je tender za izbor izvođača radova za realizaciju mjera energetske efikasnosti u objektima: Opšta bolnica Nikšić, Dom zdravlja Danilovgrad i Dom zdravlja Mojkovac. Evaluacija pristiglih ponuda je u toku.
- Ugovoren je Konsultant za izradu operativnog priručnika i drugih internih akata neophodnih za funkcionisanje usvojenog modela dugoročnog finansiranja projekata energetske efikasnosti.
- Objavljen je tender za izbor izvođača radova za realizaciju mjera energetske efikasnosti na objektu Zdravstvena stanica Žabljak. Evaluacija pristiglih ponuda je u toku.
- Izrađena je tehnička dokumentacija, i to:
 - nacrt detaljnog energetskog audita Dom zdravlja Podgorica-Blok V;
 - tehnički monitoring i verifikacija postignutih ušteta i izvještaji o tehničkom monitoringu sa poređenjem vrijednosti PRIJE i POSLIJE investicije za objekte: Specijalna bolnica Dobrota-Kotor i Dom zdravlja Tivat;

- prvi draft tehničkog monitoring i verifikacija postignutih ušteda i izvještaji o tehničkom monitoringu sa poređenjem vrijednosti PRIJE i POSLIJE investicije za objekat Specijalna bolnica Risan.
- Započeta je izrada tehničke dokumentacije, i to:
 - detaljni energetske auditi za objekat: Dom zdravlja Podgorica- Konik;
 - glavni projekti za objekte: Dom zdravlja Bar, Dom zdravlja Herceg Novi, Dom zdravlja Podgorica-Blok V, Dom zdravlja Podgorica-Konik;
 - Tenderska dokumentacija za izbor izvođača radova ua objekte: Dom zdravlja Bar, Dom zdravlja Herceg Novi, Dom zdravlja Podgorica-Blok V, Dom zdravlja Podgorica-Konik;
 - plan mjerenja prije i poslije adaptacije za domove zdravlja: Podgorica – Blok V i Podgorica – Konik;
 - tehnički monitoring prije adaptacije za domove zdravlja: Podgorica – Blok V i Podgorica – Konik.

2. Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama (PEEPB)

Projekat "Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama" se realizuje se po osnovu Ugovora o kreditu i Ugovora o grantu, potpisanih između Vlade Crne Gore i KfW banke, u decembru 2019.godine i Posebnog ugovora, potpisanog u avgustu 2020.godine.

Za potrebe realizacije projekta opredjeljena su sredstva iz kredita KfW banke u iznosu od 45 miliona eura, donacija Evropske unije u iznosu od 4,5 miliona eura i sopstveni doprinos u iznosu od 10 miliona eura.

Projektom će biti obuhvaćene sledeće aktivnosti:

- izgradnja objekta površine 5000-8000 m², koji će biti projektovan i izgrađen po visokim;
- rekonstrukcija i adaptacija administrativnih objekata u nadležnosti Uprave za imovinu u cilju ispunjavanja obaveza iz Uredbe o rekonstrukciji službenih zgrada, koje su proizašle iz transponovanja EU Direktive o energetske efikasnosti;
- rekonstrukcija i adaptacija obrazovnih i socijalnih ustanova sa ciljem optimizacije potrošnje energije i poboljšanja uslova za boravak i rad korisnika, a sve u cilju ispunjenja obaveza definisanih Zakonom o efikasnom korišćenju energije;
- implementacija Centralnog informacionog sistema za monitoring potrošnje energije i vode u javnom sektoru i podrška javnom sektoru u uspostavljanju sistema za energetske menadžment, što takođe predstavlja zakonom definisanu obavezom;
- implementacija niza pratećih mjera, koje su podrška implemetaciji zakonske regulative, a koje su većinom proizašle iz EU Direktive o energetske efikasnosti i Direktive o energetske performansama zgrada,
- prateće konsultantske usluge.

Planirano je da se veći dio sredstava iz kredita koristi za finansiranje radova na primjeni mjera energetske efikasnosti, dok bi se preostala sredstva koristila za finansiranje pratećih radova, neophodnih za pripremu objekata za primjenu mjera energetske efikasnosti ili za njihovu zaštitu, odnosno radova na poboljšanju uslova za boravak i rad korisnika.

Osim navedenog, za potrebe finansiranja radova koje je neophodno izvesti na pojedinim objektima, a koji se ne mogu finansirati iz sredstava kredita, planirano je da Vlada Crne Gore obezbjedi sopstveni doprinos u iznosu od 10 miliona eura. Sredstva iz sopstvenog doprinosa će se pretežno koristiti za:

- nabavku zemljišta i plaćanje usluga komunalnog opremanja za izgradnju novog objekta, kao i za nabavku namještaja i opreme;

- sufinansiranje rekonstrukcije objekta H u Domu za stare „Grabovac“ u Risnu;
- unapređenje uslova za rad u obrazovnim ustanovama (dodatni radovi na obezbjeđenju pristupačnosti, radovi na unapređenju računarske mreže, dodatna sredstva za rekonstrukciju sportskih sala, dodatna sredstva za rekonstrukciju učionica i sl.).

Cilj projekta je poboljšanje energetske efikasnosti u odabranim administrativnim zgradama, obrazovnim i socijalnim ustanovama, kao i podrška u ispunjavanju obaveza propisanih Zakonom o efikasnom korišćenju energije, a koje su proizašle iz EU direktiva. Osim navedenog, smatra se da će postizanje cilja projekta doprinijeti smanjenju emisije gasova sa efektom staklene bašte i postizanju planiranog nacionalno određenog doprinosa (INDC/PNOD). Takođe, očekuje se i pozitivan uticaj na upošljavanje domaćih građevinskih i konsultantskih firmi, što treba da doprinese održavanju kontinuiteta njihovih prihoda, kao i očuvanju postojećih i stvaranju novih radnih mjesta.

U periodu od januara do decembra 2022.godine. sprovedene su sledeće aktivnosti na implementaciji projekta:

- Pripremljeni Detaljni energetski pregledi za 9 objekata;
- Potpisan ugovor sa Konsultantom za podršku pri implementaciji projekta, čime su se stvorili preduslovi za implementaciju;
- Pripremljena tehnička i tenderska dokumentacija i započeti tenderski postupci za izgradnju objekta H u Domu za stare „Grabovac“ u Risnu i adaptaciju JU OŠ „25.maj“ Tuzi, JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska školau Nikšiću I JU OŠ „Njegoš“ Kotor;
- Počela priprema tehničke dokumentacije za adaptaciju tri JU OŠ „Vuk Karadžić“ Berane, JU OŠ Vladislav Ribnika” Bijelo Polje I JU OŠ „Risto Ratković“ Bijelo Polje;
- Završena je prva faza implementacije Centralnog informacionog sistema za monitoring potrošnje energije i vode u javnom sektoru; potpisan aneks ugovora kojim se definiše implementacija naredne dvije faze;
- pripremljena troškovno-optimalna analize, nakon čega treba da uslijedi definisanje klasa zgrada i sertifikovanje objekata,
- Izvršena obuka predavača za obuku auditora za korišćenje novog softvera za proračun energetskih karakteristika zgrada;

3. Program Energetski efikasan dom

Podrška domaćinstvima za unapređenje energetske efikasnosti obezbijedena je kroz novu fazu programa "Energetski efikasan dom", za čiju realizaciju su obezbijedena sredstva iz budžeta Crne Gore u iznosu od 200.000 €, a koja su bila namijenjena za subvenciju kamate za kredite za:

- kupovinu i ugradnju sistema za grijanje na moderne oblike biomase (pelet, briket);
- kupovinu i ugradnju visokoefikasnih toplotnih pumpi za grijanje objekta,
- kupovinu i ugradnju split i multisplit sistema za grijanje/hlađenje objekta,
- kupovinu i ugradnju termoizolacije na fasadi stambenog objekta,
- kupovinu i ugradnju energetski efikasne fasadne stolarije.

Realizacija nove faze programa "Energetski efikasan dom" je počela, nakon sprovođenja tenderske procedure izbora kvalifikovanih izvođača radova i procedure izbora banaka i potpisivanja Sporazuma o saradnji sa svim partnerima u programu. U okviru programa "Energetski efikasan dom", građani su bili u prilici da apliciraju za beskamratne kredite do maksimalnog iznosa do 10.000 eura, sa periodom otplate do 6 godina, za sprovođenje prethodno navedenih mjera energetske efikasnosti u svojim domaćinstvima.

U okviru ove faze programa, partnerske banke su odobrile 107 kredita za građane za implementaciju mjera energetske efikasnosti. Ukupan iznos kamata i naknada koji je pokriven iz Budžeta Crne Gore za implementaciju mjera energetske efikasnosti u 107 domaćinstava je 72046,54 eura.

Prethodno navedeni podaci, kao i dosadašnje iskustvo u implementaciji sličnih podsticajnih projekata, pokazuju da se svijest građana o efektima primjene mjera energetske efikasnosti u značajnoj mjeri povećava. Građani postaju svjesniji da primjenom mjera energetske efikasnosti predviđenih programom "Energetski efikasan dom", upotrebom energetski efikasnih tehnologija, koji su pritom i ekološki prihvatljivije, mogu da u značajnoj mjeri povećaju komfor i daju značajan doprinos smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Pored toga, projekti poput programa "Energetski efikasan dom" imaju višestruke benefite, poput obezbjeđivanja povoljnih kredita za građane, uvođenje visoko-efikasnih tehnologija, uspostavljanje tržišta modernih tehnologija u Crnoj Gori, jačanje saradnje između domaćih kompanija i banaka.

Postupanje u upravnim stvarima

Na osnovu Zakona o efikasnom korišćenju energije („Službeni list CG“ br. 57/14, 25/19 i 140/22) i Pravilnika o uslovima za izvođenje obuke, sticanje ovlašćenja i načinu vođenja registra za vršenje energetskih pregleda („Službeni list CG“ broj 75/15 i 60/22), u okviru ovog direktorata, obrazovana je Komisija, koja je takođe **u prvostepenom upravnom postupku**, blagovremeno donijela **2** rješenja, od kojih je jednim izdato ovlašćenje za vršenje energetskih pregleda zgrada, a drugim ovlašćenje za sprovođenje programa obuke i stručnog ispita za vršenje energetskih pregleda zgrada.

➤ Direkcija za naftu i gas

Redovne aktivnosti

Na osnovu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 64/17, 44/18 i , 63/18, 11/19 ,82/20, 86/22 i 4/23) izdaju se rješenja za ispunjavanje uslova za obavljanje poslova ovlašćenog inženjera za složeni inženjerski objekat i rješenja za ispunjavanje uslova za obavljanje poslova revizora, vršioca stručnog nadzora i tehničkog pregleda za složeni inženjerski objekat izdato je u totalu 84 rješenja.

Na osnovu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 64/17, 44/18 i , 63/18, 11/19 ,82/20, 86/22 i 4/23) Rješenja za imenovanje vršioca revizije tehničke dokumentacije za složeni inženjerski objekat, Rješenja za imenovanje vršioca tehničkog pregleda složenog inženjerskog objekta, Rješenja o imenovanju vršioca stručnog nadzora za složeni inženjerski objekat, izdato je u totalu 32 rješenja.

Na osnovu Uredbe o načinu i visini elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne cijene naftnih derivata („Službeni list CG“, broj 23/2021) Ministarstvo radi kalkulaciju cijena naftnih

derivata na dvonedeljnom nivou prateći stanje na tržištu. Na osnovu ove kalkulacije se izdaje saglasnost za korekciju maksimalnih cijena naftnih derivata, ovih saglasnosti je bilo 26 tokom 2022.godine.

Na osnovu Zakona o energetici ("Službeni list CG", br. 5/16, 51/17, 82/20, 29/22 i 152/22) i Pravilnika o uslovima koje treba da ispunjava pravno lice za istraživanje i mjerenje potencijala obnovljivih izvora energije ("Službeni list CG", br.52/17) Ministarstvo izdaje rješenje o izdavanju dozvole za istraživanje i mjerenje potencijala obnovljivih izvora energije, i tokom 2022. godine je izdato 1 rješenje.

➤ **Direkcija za praćenje stanja iz oblasti energetike**

Tematski dio

- Informacija o aktivnostima na realizaciji projekta povezivanja elektroenergetskih sistema Crne Gore i Italije podmorskim kablom, 12.5.2022.;
- Informaciju o aktivnostima na realizaciji projekata obnovljivih izvora energije, interno, 1.7.2022.;

Materijali koji su razmatrani na Vladi Crne Gore a nijesu bili predviđeni Programom rada

- Predlog uredbe o načinu utvrđivanja koncesione naknade za privredno društvo ili pravno lice koje koristi vodnu akumulaciju i/ili vodotok za proizvodnju električne energije u hidroelektranama, 2.2.2022.;
- Odluka o imenovanju nezavisnog revizora DOO „Crnogorski operator tržišta električne energije” – Podgorica, za reviziju finansijskih iskaza za 2021. godinu, 2.2.2022.;
- Predlog Odluke o raspodjeli dobiti Društva sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica za 2019. godinu i Predlog odluke o raspodjeli dobiti Društva sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica za 2020. godinu, 24.2.2022.;
- Informacija o praćenju realizacije Ugovora o zakupu zemljišta za izgradnju solarne elektrane Briska Gora u Opštini Ulcinj, 3.3.2022.;
- Informacija o realizaciji projekta izgradnje HE Komarnica, sa Predlogom odluke o davanju koncesije i Predlogom ugovora o koncesiji, 10.3.2022.;
- Informacija o potrebi zaključenja Aneksa Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Bistrica “na dijelu vodotoka Bistrica s Predlogom aneksa 1 Ugovora, 10.3.2022.;
- Informacija o inicijativi za izmjene ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na teritoriji opštine Andrijevica sa Predlogom aneksa 1 ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju malih hidroelektrana „Umska“ na dijelu vodotoka Umski potok, Predlogom aneksa 1 ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju malih hidroelektrana „Štitska“ na dijelu vodotoka Štitske rijeke i Predlogom aneksa 3 ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za korišćenje vode sa vodoizvorišta Krkori u cilju izgradnje male hidroelektrane „Krkori“ na dijelu gradskog vodovoda Krkori, 31.3.2022.;
- Informacija o uređenju prava prenosa udjela u koncesionom društvu „Manira Hydro” d.o.o. Mojkovac iz Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Elektrana Mišnića“, na dijelu vodotoka Mišnića potok, broj: 005-302/20-2523/1 od 1.6.2020. godine, sa Predlogom ugovora o uređenju prava prenosa udjela u koncesionom društvu „Manira Hydro” d.o.o. Mojkovac iz Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Elektrana Mišnića“,

na dijelu vodotoka Mišnića potok broj: 005-302/20-2523/1 od 1.6.2020. godine, 31.3.2022.;

- Informacija o valorizaciji voda hidroakumulacionog objekta Bilečko jezero, sa predlogom zaključaka, 31.3.2022.;
- Informacija o određivanju primjerenog roka za izvršenje ugovorne obaveze iz Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Vinicka“, na dijelu vodotoka Vinicka Rijeka, 8.4.2022.;
- Informacija o pokretanju postupka za izbor snabdjevača posljednjeg izbora i ranjivih kupaca električnom energijom za period 2023-2025. godina, 14.4.2022.;
- Informacija o realizaciji Ugovora o koncesiji za izgradnju mHE na dijelu vodotoka Skrbuša, 20.4.2022.;
- Informacija o realizaciji projekta izgradnje HE Komarnica sa Predlogom ugovora o koncesiji za korišćenje prirodnih bogatstava, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskog objekta hidroelektrane Komarnica radi proizvodnje električne energije, 23.6.2022.;
- Informacija o sprovedenim aktivnostima u postupku davanja koncesije za korišćenje akumulacije Otilovići radi izgradnje male hidroelektrane s Predlogom odluke o davanju koncesije i Nacrt ugovora o koncesiji, 23.6.2022.;
- Predlog za izbor članova Odbora direktora "Elektroprivreda Crne Gore" AD Nikšić, 23.6.2022.;
- Predlog za određivanje punomoćnika-predstavnika državnog kapitala na XX redovnoj Skupštini "Elektroprivreda Crne Gore" AD Nikšić, 23.6.2022.;
- Predlog odluke o dugoročnom energetskom bilansu Crne Gore za period od 2023. do 2025. godine, 8.7.2022.;
- Predlog odluke o osnivanju Nacionalnog savjeta za analizu i praćenje sigurnosti snabdjevanja energijom i energetima, 22.7.2022.;
- Izvještaj o sprovedenim aktivnostima u postupku izbora snabdjevača posljednjeg izbora i ranjivih kupaca električne energije za period 2023.-2025. godine, sa Predlogom odluke o izboru snabdjevača posljednjeg izbora i ranjivih kupaca za snabdjevanje električnom energijom za 2023, 2024 i 2025. godinu i Predlogom ugovora o povjeravanju poslova snabdjevanja kupaca posljednjeg izbora i ranjivih kupaca električnom energijom, 6.9.2022.;
- Informacija o otuđenju sopstvenih akcija, kao i kupovini akcija od strane većinskog vlasnika Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica, 6.9.2022.;
- Predlog za izmjenu Zaključaka Vlade Crne Gore, broj: 04-4706/2 od 28. jula 2022. godinu, sa sjednice od 22. jula 2022. godine, 6.9.2022.;
- Informacija o otuđenju sopstvenih akcija Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, 13.9.2022.;
- Izvještaj o radu Nacionalnog savjeta za analizu i praćenje sigurnosti snabdjevanja energijom i energetima i Predlogu preporuka za smanjenje potrošnje električne energije, 15.9.2022.;
- Informacija o realizaciji Zaključaka Vlade Crne Gore, broj: 07-5850/2, sa sjednice od 13. septembra 2022. godine, 22.9.2022.;
- Predlog za izmjenu i dopunu Zaključaka Vlade Crne Gore, broj: 07-5526/2 od 9. septembra 2022. godine, 4.10.2022.;
- Informacija o poslovanju privrednih društava u sektoru energetike, 6.10.2022.;
- Informacija o poslovanju privrednih društava u sektoru energetike, 10.11.2022.;
- Predlog odluke o Energetskom bilansu Crne Gore za 2023. godinu, 24.11.2022.;

- Zahtjev za davanje saglasnosti u skladu sa članom 26 stav 5 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, 30.11.2022.;
- Predlog o određivanju punomoćnika predstavnika državnog kapitala na XXVI vanrednu sjednicu akcionara „Elektorprivrede Crne Gore“ AD Nikšić, 22.12.2022.;
- Informacija o analizi podnijetih zahtjeva u vezi s prenosom udjela u koncesionim društvima, 22.12.2022.;
- Predlog mišljenja na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskih emisijama, 23.12.2022.;
- Predlog mišljenja na Predlog zakona o dopunama Zakona o energetici, 23.12.2022.;
- Predlog odluke o imenovanju nezavisnog revizora Društva sa ograničenom odgovornošću „Crnogorski operator tržišta električne energije “– Podgorica, 28.12.2022.

Redovne aktivnosti

Shodno članu 17 Zakona o energetici (5/16, 51/17, 82/20, 29/22 i 152/22), Ministarstvo je objavilo Izvještaj o realizaciji energetskeg bilansa za 2021. godinu na svojoj internet stranici, dana 28.2.2022. godine.

Na osnovu Pravilnika o programu i načinu polaganja stručnog ispita radne osposobljenosti za održavanje i rukovanje energetskeg postrojenjima, uređajima i opremom ("Službeni list CG", br. 19/14 i 17/21), Ministarstvo je izdalo 136 uvjerenja o položenom stručnom ispitu iz oblasti termoenergetike i 19 iz oblasti elektroenergetike.

Ministarstvo je izvještanoj godini donijelo 12 rješenja o isplati sredstava "Elektorprivredi Crne Gore" AD, Nikšić, kao snabdjevaču poslednjeg izbora, na osnovu realizovanih subvencija potrošačima za utrošenu električnu energiju iz kategorije ranjivih kupaca u skladu sa Uredbom o snabdijevanju ranjivih kupaca električne energije ("Službeni CG", broj 81/18).

U toku 2022. godine donijeto je 234 rješenja o obračunu koncesione naknade za korišćenje hidroenergetskog potencijala u energetskeg objektima malih hidroelektrana i 55 rješenja o ispravci rješenja na osnovu donijetih presuda Privrednog suda Crne Gore.

Na osnovu člana 25 stav 1 tačka 12 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG" br. 65/01, 12/02, 38/02, 72/02, 21/03, 76/05, 4/06 i "Sl. List CG" 16/07, 29/13, 9/15, 53/16, 1/17, 50/17 i 80/20) i člana 13a Pravilnika o postupku osobađanja od poreza na dodatnu vrijednost investitora i isporuku određenih proizvoda i usluga ("Sl. list CG" br. 17/15 i 68/15), ministarstvo je donijelo 14 potvrda za osobađanje od plaćanje PDV-a "Crnogorskom elektroprenosnom sistemu" AD Podgorica.

➤ Direkcija za ugljovodonike

Aktivnosti i rad Direkcije za ugljovodonike tokom 2022. godine odvijao se u skladu sa nadležnostima i obavezama koje proističu iz Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Sl. list Crne Gore", br. 41/10, 40/11, 62/13), podzakonskih akata i drugih propisa.

I. Realizacija obaveza iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu

Direkcija za ugljovodonike nije imala utvrđenih obaveza Programom rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu.

II. Aktivnosti koje nijesu utvrđene Programom rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu

Normativni dio

Predlog zakona o mjerama sigurnosti operacija prilikom istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u podmorju – Vlada Crne Gore je na 32. sjednici od 8. XII 2022. godine utvrdila Predlog Zakona o mjerama sigurnosti prilikom istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u podmorju. Ovim zakonom Crna Gora će se u nacionalno zakonodavstvo transponovati Direktiva 2013/30/EZ o sigurnosti naftnih i gasnih operacija u podmorju. Predlog zakona je u proceduri dostavljanja Skupštini Crne Gore na razmatranje i donošenje.

Tematski dio

➤ **Informacija o realizaciji Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore za blokove 4219-26 i 4218-30**

Informacija je označena stepenom tajnosti INTERNO. Vlada Crne Gore je razmatrala i usvojila Informaciju na 59. sjednici održanoj 17. februara 2022. godine i donijela Zaključke broj 04-26/2 od 24. februara 2022. godine INTERNO, kojima je prihvatila povraćaj površine od 25,2%, odnosno 85 km², dala saglasnost na oblik i površinu bloka od 252,83 km² koju je Koncesionar Energean Montenegro Ltd zadržao i zadužila Ministarstvo kapitalnih investicija da u ime Vlade izvrši povraćaj Garancije za izvršenje Obaveznog radnog programa u Prvom periodu istraživanja.

➤ **Informacija o obavještenju Energean Montenegro Ltd o događaju više sile I zahtjevu za produženje ugovornih rokova po Ugovoru o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore za blokove 4219-26 i 4218-30**

Informacija je označena stepenom tajnosti INTERNO. Vlada Crne Gore je razmatrala i usvojila Informaciju na 62. sjednici održanoj 10. marta 2022. godine i donijela Zaključak broj 04-39/2 od 10. marta 2022. godine INTERNO, kojim je odobrila produženje roka za ispunjenje obaveze iz člana 6.3 I roka za ulazak u drugi period istraživanja po Ugovoru o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore za blokove 4219-26 i 4218-30 za period do 15. jula 2022. godine.

➤ **Informacija o realizaciji obaveza iz Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika za blokove 4118-4; 4118-5; 4118-9; 4118-10**

Informacija je označena stepenom tajnosti INTERNO. Vlada Crne Gore je razmatrala Informaciju na 10. sjednici održanoj 1. jula 2022. godine i nije usvojila.

➤ **Informacija o potrebi formiranja Komisije za utvrđivanje ispunjenosti obaveza Obaveznog radnog programa iz Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika za blokove 4118-4; 4118-5; 4118-9; 4118-10**

Vlada je na 13. sjednici održanoj 22. jula 2022. godine razmotrila i usvojila Informaciju i donijela Zaključak broj 04-4788/2 od 28. jula 2022. godine, kojim je obavezala Ministarstvo kapitalnih investicija da formira Komisiju za utvrđivanje ispunjenosti obaveza Obaveznog radnog programa iz Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika za blokove 4118-4; 4118-5; 4118-9; 4118-10.

➤ **Informacija o realizaciji obaveza iz Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika za blokove 4118-4; 4118-5; 4118-9; 4118-10**

Informacija je označena stepenom tajnosti INTERNO. Vlada Crne Gore je razmatrala i usvojila Informaciju na 17. sjednici održanoj 9. septembra 2022. godine i donijela Zaključke broj 07-93/3 od 9. septembra 2022. godine INTERNO, kojima je ovlastila Ministra kapitalnih investicija da umanji iznos bankarskih garancija, da Ministarstvo kapitalnih investicija u saradnji sa Ministarstvom finansija izvrši aktivaciju Garancije za Obavezni radni program, u vezi s drugom bušotinom, kao i da izvrše potraživanja preostalih sredstava po osnovu Programa obuke koja će uplatiti Koncesionar na žiro račun Uprave za ugljovodonike i koji će služiti isključivo kao namjenska sredstva za dalju obuku.

- **Informacija o izmjeni Zaključaka Vlade Crne Gore, broj 07-93/3 od 9. septembra 2022. godine.**

Informacija je označena stepenom tajnosti INTERNO. Vlada Crne Gore je razmatrala i usvojila Informaciju na 17. sjednici održanoj 9. septembra 2022. godine i donijela Zaključke broj 07-162/2 od 27. oktobra 2022. godine INTERNO, kojima je zadužila Ministra kapitalnih investicija da izvrši povraćaj bankarskih garancija za Obavezni radni program.

- **Informacija o realizaciji obaveza iz Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika za blokove 4118-4; 4118-5; 4118-9; 4118-10.**

Informacija je označena stepenom tajnosti INTERNO. Vlada Crne Gore je razmatrala i usvojila Informaciju na 17. sjednici održanoj 15. decembra 2022. godine i donijela Zaključke broj 07-178/2 od 15. decembra 2022. godine INTERNO, kojima je zadužila Ministarstvo kapitalnih investicija da u pisanoj formi obavijesti Koncesionare o prestanku Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika za blokove 4118-4; 4118-5; 4118-9; 4118-10.

Redovne aktivnosti

Direkcija za ugljovodonike je u izvještajnom periodu vršila aktivnosti u skladu sa Zakonom o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika i drugim propisima, i to:

- Davanje stručnih uputstava, mišljenja i tumačenja iz oblasti istraživanja i proizvodnje ugljovodonika, drugim državnim organima i institucijama, lokalnim samoupravi, koncesionarima, zainteresovanim investitorima i strankama;
- Program pristupanja Crne Gore, učešće u radu za Poglavlje 15 – Energetika.
- **Direkcija za reformu razvoja energetike**

Realizovane aktivnosti koje su predviđene Programom rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu

Normativni dio

- **Predlog zakona o prekograničnim energetske infrastrukturnim projektima** – planirana realizacija u 2022. godini, nije realizovano - U februaru 2019. godine obrazovana je Radna grupa za izradu Zakona o prekograničnim energetske infrastrukturnim projektima, u koji je potrebno transponovati Regulativu EU 347/2013 o smjernicama za transevropsku energetske infrastrukturu. Radna grupa je pripremila Nacrt zakona o prekograničnim energetske infrastrukturnim projektima, o kojem je održana javna rasprava u periodu februar-mart 2019. godine. U prethodnom periodu je došlo do značajnih kadrovskih promjena, zbog kojih je veliki broj članova Radne grupe prestao da učestvuje u njenom radu. Iz tog razloga nije pripremljen Predlog zakona o prekograničnim energetske infrastrukturnim projektima i dostavljen Vladi CG na utvrđivanje. U novembru 2022. godine formirana je nova Radna grupa za pripremu Zakona o prekograničnim energetske infrastrukturnim projektima (izvor finansiranja budžet Crne Gore).
- **Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije** - planirana realizacija u 2022. godini, nije realizovano - Za pripremu ovog zakona obezbijedena je tehnička pomoć konsultantskog tima angažovanog od strane EBRD-a. (Finansiranje je obezbijedeno od strane Evropske banke za obnovu i razvoj - EBRD) u okviru Projekta „Podrška implementaciji aukcija u oblasti obnovljivih izvora energije“. Prvi Nacrt zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora konsultantski tim je dostavio Ministarstvu kapitalnih investicija krajem novembra 2022. godine. U februaru 2023.

godine obrazovana je radna grupa za izradu Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora. Takođe krajem februara održan je sastanak predstavnika MKI sa konsultantima na kojem su date određene sugestije i komentari na dostavljeni Nacrt zakona. Nakon ovog sastanka konsultanti će dostaviti dopunjenu verziju u skladu sa zaključcima sa sastanka, nakon čega će Nacrt zakona biti dostavljen Radnoj grupi za izradu Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora na sugestije i komentare.

Realizovane aktivnosti koje nijesu predviđene Programom rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu

Tematski dio

- Informacija o sprovedenim aktivnostima u postupku davanja koncesije za korišćenje vode iz akumulacije Otilovići za izgradnju male hidroelektrane, 2. februar 2022. godine.
- Informacija o sprovedenim aktivnostima u postupku davanja koncesije za korišćenje vode iz akumulacije Otilovići za izgradnju male hidroelektrane sa Predlogom odluke o davanju koncesije i Nacrtom ugovora o koncesiji, 23. jun 2022. godine.
- Informacija o sprovedenim aktivnostima u postupku davanja koncesije za korišćenje vode iz akumulacije Otilovići za izgradnju male hidroelektrane sa Predlogom ugovora o koncesiji za korišćenje akumulacije Otilovići radi izgradnje male hidroelektrane u cilju proizvodnje električne energije, 28. jul 2022. godine.
- Informacija o aktivnostima realizovanim u cilju izgradnje solarne elektrane na lokalitetu Velje Brdo, 6. oktobar 2022.godine.
- Informacija o aktivnostima Komsije za izradu tenderske dokumentacije radi izgradnje solarne elektrane na lokalitetu Velje Brdo, Glavni grad Podgorica, 22. decembar 2022.godine.

Raspisivanje **Javnog poziva za davanje u zakup zemljišta radi izgradnje solarne elektrane kapaciteta 50MW na lokalitetu Velje Brdo**, Glavni grad Podgorica – komisija za izradu navedene tenderske dokumentacije formirana u oktobru 2022.godine i u istom periodu otpočela sa radom, do sredine decembra 2022.godine je završen Nacrt tenderske dokumentacije, međutim od decembra 2022.godine do danas Ministarstvo kapitalnih investicija nije uspjelo dobiti povratnu informaciju od Ministarstva finansija i Uprave za katastar o visini tržišne vrijednosti m² na predmetnom lokalitetu. U decembru 2022.godine upućena informacija Vladi o istom, međutim i nakon što je Vlada zadužila Ministarstvo finansija da obezbijedi traženi podatak, isti nije dostavljen.

6.DIREKTORAT ZA ŽELJEZNIČKU INFRASTRUKTURU I SAOBRAĆAJ

Direktorat za željezničku infrastrukturu i saobraćaj prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz službenih evidencija i registara, koje vodi ovaj javnopravni organ, Uprava za željeznice i željeznička preduzeća (Željeznička infrastruktura Crne Gore, Održavanje željezničkih vozni sredstava, Željeznički prevoz Crne Gore, Montecargo).

Što se tiče zahtjeva elektronskim putem nije bilo a stranka ima mogućnost da isti podnese na e-mail ministarstva;

- poništenih rješenja nije bilo;
- riješenih predmeta po isteku roka nije bilo;

- ukupan broj riješenih predmeta u roku je 6;

U pravcu poboljšanja položaja stranaka u postupku, Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je Interno pravilo o prijemu stranaka broj: 01-11/21-7223/1.

- Informisanje stranaka vrši se putem e-maila i neposrednom komunikacijom za svaki predmet ponaosob;
- Na sajtu Ministarstva nalaze se svi obrasci neophodni za pokretanje upravnog postupka za izdavanje rješenja iz Tabele 1.
- Direktorat za željezničku infrastrukturu i saobraćaj prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz službenih evidencija i registara, koje vodi ovaj javnopravni organ, odnosno drugi nadležni organ;
- Posebnim zakonom nije definisano da se može donijeti upravni akt bez izjašnjenja stranke, već se primenjuje član 113 Zakona o upravnom postupku;
- U većini slučajeva postupci se okončavaju u zakonskom roku;
- Izazovi su često nepostojanje evidencije kod drugih nadležnih organa, vezanih za radno iskustvo stranaka prilikom donošenja rješenja o ispunjenosti uslova za ovlašćenje inženjere;
- Direktorat za željezničku infrastrukturu i saobraćaj prilikom odlučivanja u upravnoj stvari, vodi računa o ranijim odlukama koje je donio u bitno istovjetnim upravnim stvarima;

Unapređenje rada

Predlog novog Zakona o željeznici poslat na mišljenje Sekretarijatu za zakonodvstvo i završen detaljni pregled svi članova zakona;

Radna grupa završila rad na tekstu Nacrta Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti u željezničkom saobraćaju uključujući primjedbe željezničkih kompanija i Uprave za željeznice;

Objavljena su dva pravilnika iz oblasti bezbjednosti željezničkog saobraćaja i Direktive za mašinovođe:

- Pravilnik o uslovima koje moraju ispunjavati organizatari obuke za mašinovođe;
- Pravilnik načinu vođenja i sadržaja registra licenci za mašinovođe.

U decembru 2022. godine na predlog Ministarstva kapitalnih investicija, a po dobijanju saglasnosti Agencije za zaštitu konkurencije, Vlada je odobrila izdavanje državnih garancija Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore u cilju nabavke nove mehanizacije za tekuće održavanje pruge i opreme za pomoćni voz. U oblasti investicija na željezničkoj infrastrukturi u 2022. godini realizovani je 9,53 miliona eura uključujući izradu tehničke dokumentacije za prugu prema Albaniji, za dio pruge od stanice Golubovci – Bar i za zamjenu elektro – energetskih postrojenja, dok su finansirani radovi na sanaciji mostova i tunela na barskoj pruzi i adaptaciju i rekonstrukciju stanične zgrade u Bijelom Polju.

Saobraćajna politika vezana za pregovaračko poglavlje 14 u dijelu željezničkog saobraćaja ima za cilj poboljšanje funkcionisanja unutrašnjeg tržišta Evropske unije obezbjeđivanjem sigurnosti, djelotvornosti, dostupnosti i kvaliteta saobraćajnih usluga, zaštite interesa korisnika tih usluga i zaštite životne sredine kao i potrebu nezavisnosti regulatornog tijela u željezničkom saobraćaju.

Navedeno ima za posljedicu i neophodnost kadrova za sprovođenje pravne tekovine EU i jačanje administrativnih kapaciteta u željezničkom sektoru.

Unapređenje željezničkih veza uključenih u Glavnu željezničku mrežu nameće i potrebu da Crna Gora kroz strategijsko planiranje pripremi zakonodavni okvir i ojača administrativne

kapacitete kako bi danom pristupanja EU bila spremna za primjenu pravne tekovine koja se odnosi na 21. Poglavlje –Transevropske željezničke mreže.

Nadzor

➤ Uprava za željeznice

Na osnovu Zakona o željeznici, Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, Direktiva EU i pregovaračkih poglavlja 14 i 21, Uprava za željeznice funkcioniše sa dva odjeljenja i jednom službom: Odjeljenje za željezničku infrastrukturu i intermodalni transport , Odjeljenje za bezbjednost, interoperabilnost željeznice i žičare i Odjeljenje za regulisanje željezničkog tržišta, licenci, sertifikati i prava putnika kao i Službom za opšte i finansijske poslove. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sistematizovano je ukupno 16 radnih mjesta.

Tokom 2022. godine Uprava za željeznice sertifikovala još jednog prevoznika u transportu robe, tako da zaključno sa 2022. godinom postoje dva privatna prevoznika u prevozu robe na teritoriji Crne Gore.

7.DIREKTORAT ZA VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ

Ispred Direktorata za vazdušni saobraćaj usvojeni su:

- Zakon o potvrđivanju izmjena multilateralnog sporazuma između evropske zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Crne Gore, Kraljevine Norveške, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog Evropskog vazduhoplovnog područja (ECAA SPORAZUM) – usvojen je na sjednici Vlade od 13. oktobra 2022.godine, u Skupštinskoj je proceduri.
- Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju (usvojen na 35 sjednici Vlade od 28. decembra 2022.godine), pripremljen je za slanje prema Skupštini.

Donešeni podzakonski akti:

- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu, pravilima i postupcima letenja vazduhoplova i operativnim uslugama u vazdušnom saobraćaju.
- Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o kvalitetu vazduhoplovnih podataka i vazduhoplovnih informacija
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zajedničkim zahtjevima za pružioce usluga upravljanja vazdušnim saobraćajem i usluga u vazdušnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija upravljanja vazdušnim saobraćajem i nadzoru nad njim
- Pravilnik o uslovima za sigurnu upotrebu sistema bespilotnih vazduhoplova
- Predlog Pravilnika o uslovima i načinu stručnog osposobljavanja, sticanja i izdavanja dozvola vazduhoplovnom osoblju za pripremu, opremu i praćenja leta

Vođeni su pregovori za zaključenje Sporazuma o vazдушnom saobraćaju sa Državom Kuvajt. Inicijalni tekst sporazuma poslat je Gruzijskoj strani na davanje komentara. Takođe usaglasavamo tekst sporazuma sa Izraelom u cilju uvođenja direktnih linija I otvaranja Crne Gore ka ovom dijelu svijeta.

Vlada je na sjednici od 15. decembra 2022. godine, donijela Program kontrole kvaliteta o izmjenama I dopunama programa kontrole kvaliteta bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva.

Tokom 2022 godine Vlada Crne Gore je na sjednici od 15.12.2022. godine, zaduzila MKI I MF da formiraju operativni tim za rješavanje situacije I nastavak pregovora sa Vladom Brazila povodom kupovine charlia odnosno vazduhoplova 40-aoc. Operativni tim je pripremio informaciju I dostavio istu Zaštitiku na izjašnjenje, iz okvira njenih nadležnosti. Čim dobijemo mišljenje material ćemo uputiti prema Vladinim tijelima na dalju procedure.

8.DIREKTORAT ZA GEOLOGIJU I RUDARSTVO

Aktivnosti i rad Direktorata za geologiju i rudarstvo tokom 2022. godine odvijali su se u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu i utvrđenim nadležnostima i obavezama koje proističu iz Zakona o koncesijama ("Sl. list Crne Gore", br. 8/09 i 73/19), Zakona o rudarstvu ("Sl. list Crne Gore", br. 65/08, 74/10, 40/11), Zakona o geološkim istraživanjima ("Sl. list RCG", br. 28/93, 42/94 i 26/07 i "Sl. list CG", broj 73/10 i 28/11), podzakonskih akata i drugih propisa.

I Realizacija obaveza iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu

U toku 2022. godine realizovane su sljedeće obaveze utvrđene Programom rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu:

TEMATSKI DIO- ZDRAVE FINANSIJE I EKONOMSKI RAZVOJ

1. Informacije o aktivnostima u oblasti koncesija za istraživanje i proizvodnju čvrstih mineralnih sirovina

Koncesije za istraživanje i proizvodnju čvrstih mineralnih sirovina

Ministartvo kapitalnih investicija je u II i IV kvartalu, u skladu sa Programom rada Vlade, dostavilo Informaciju Vladi Crne Gore o stanju u oblasti koncesija po osnovu zaključenih ugovora sa predlogom mjera, koje je Vlada usvojila.

Na kraju 2022. godine, Vlada Crne Gore imala je zaključena 54 ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju čvrstih mineralnih sirovina, po osnovu 35 ugovora koncesionari su vršili proizvodnju mineralne sirovine, dok su ostalih 19 ugovora u fazi detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina ili su u postupku dobijanja odobrenja, kako bi se stekli uslovi za eksploataciju.

Ukupno obračunata koncesiona naknada za 2021. godinu iznosi **3.951.326,89 €**, od čega stalni dio iznosi **3.066.682,59 €**, dok promjenjivi dio iznosi **884.644,30 €**. Stalni dio koncesione naknade za 2022. godinu iznosi **3.418.934,65 €**, dok će se obračun promjenjivog dijela koncesione naknade za 2022. izvršiti u toku II kvartala 2023. godine, u skladu sa zakonom.

Napomena: informacija je data na osnovu raspoloživih podataka, s obzirom na to da će podaci o proizvodnji za prethodnu kalendarsku godinu (2022.) biti raspoloživi do kraja II kvartala tekuće godine.

U toku 2022. godine:

- Zaključeno je pet (5) ugovora o koncesiji, sa koncesionarima:
 1. DOO "Inženjering put" Podgorica, zaključen je Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju nemetalične mineralne sirovine tehničko-građevinskog kamena lokaliteta "Milošev krš", Prijestonica Cetinje, dana 26. avgusta 2022. godine, na period od 30 godina;
 2. DOO "Sport Billy" Ulcinj, zaključen je Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju nemetalične mineralne sirovine tehničko- građevinskog kamena ležišta "Ristova punta", Opština Ulcinj, dana 14. oktobra 2022. godine, na period od 30 godina,
 3. DOO "Elas" Bijelo Polje, zaključen je Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju nemetalične mineralne sirovine tehničko- građevinskog kamena „Ober“, Opština Bijelo Polje, dana 25. oktobra 2022. godine, na period od 30 godina.
 4. DOO „Tim company“ Pljevlja, zaključen je Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju nemetalične mineralne sirovine tehničko-građevinskog kamena ležišta „Bušnje“, Opština Pljevlja, dana 20. oktobar 2022. godine, na period od 20 godina.
 5. DOO „Fortis Mont“ Herceg Novi, zaključen je Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju nemetalične mineralne sirovine tehničko-građevinskog kamena lokaliteta „Varišta- Velja glava“, Opština Herceg Novi, dana 28. oktobra 2022. godine, na period od 30 godina.

- Zaključen je jedan (1) aneksa ugovora o koncesiji:

Sa koncesionarom AD Rudnik uglja Pljevlja, dana 21.04.2022. godine, zaključen je Aneks 1 ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine mrkolignitnog uglja lokaliteta „Glisnica“, opština Pljevlja, kojim je rok važenja produžen do 1. aprila 2029. godine.
- Raspisana je javna rasprava za Nacrt plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina za 2022. godinu, koja je trajala u periodu od 28.12.2021. do 21.01.2022. godine, nakon čega je Vlada donijela Plan davanja koncesija za 2022. godinu, na sjednici od 31. marta 2022. godine;

Raspisana je javna rasprava za Nacrt Dopune plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina za 2022. godinu, koja je trajala u periodu od 24.06. do 25.07.2022. godine, nakon čega je Vlada donijela Dopunu plana davanja koncesija za 2022. godinu, na sjednici od 22. septembra 2022. godine;
- Raspisani su Javni oglasi za dostavljanje ponuda za dodjelu ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju (jedan je ponovljen) za 8 lokaliteta iz Plana davanja koncesija za 2021. godinu: "Varišta-Velja glava", Opština Herceg Novi, "Ober", Opština Bijelo Polje, "Platac", Opština Kotor, "Bušnje", Opština Pljevlja, "Ristova punta", Opština Ulcinj, "Piševska rijeka 1", i "Žoljevica", Opština Andrijevića, i "Milošev krš", Prijestonica Cetinje;
- Vlada Crne Gore je donijela Odluku o davanju koncesije za 6 lokaliteta.
- Raspisana je javna rasprava za nacрте koncesionih akata o nemetaličnoj mineralnoj sirovini tehničko–građevinskog kamena za lokalitete "Milina gomila" i "Klikovače",

opština Danilovgrad, iz Plana davanja koncesija za 2022. godinu, koja je trajala u periodu 03.08.-29.08.2022. godine;

- Ministarstvo kapitalnih investicija raspisalo je konkurs za dodjelu stipendija za studijsku 2021/2022. godinu studentima rudarstva i geologije, državljanima Crne Gore, na osnovu čega je dodjeljeno 3 stipendije studentima geologije i 2 stipendije studentima rudarstva (opšti smjer ili površinska eksploatacija), svi studenti Rudarsko-geološkog fakulteta.

2. Plan davanja koncesija za 2023. godinu- Objavljen poziv na javnu raspravu na nacrt dokumenta 30.12.2022, donošenje Plana je prenijeto u I kvartal 2023. godine prema Programu rada Vlade za 2023.

II Realizovane obaveze koje nijesu utvrđene Programom rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu:

NORMATIVNI DIO

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu- radna grupa je radila na Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu. Dana 21.02.2022. godine završena je javna rasprava o Nacrtu zakona, u toku je usklađivanje predloga teksta sa Sekretarijatom za zakonodavstvo.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima.- radna grupa je radila na Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima. Završena je javna rasprava o Nacrtu zakona.

TEMATSKI DIO

Program geoloških istraživanja za 2022. godine

Zakonom o geološkim istraživanjima utvrđeno je da se poslovi geoloških istraživanja od interesa za Crnu Goru vrše prema programima koje utvrđuje Ministarstvo. Programom geoloških istraživanja u Crnoj Gori za 2022. godinu predviđena je realizacija projekata i tema iz oblasti: osnovnih geoloških istraživanja, osnovnih i detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina van eksploatacionih polja i razvojnih istraživanja.

Većina projekata iz Programa geoloških istraživanja je realizovana u toku 2022. godine, dok će se Aneksom Ugovora za preostale projekte definisati novi rok realizacije.

III REDOVNE AKTIVNOSTI

Direktorat za geologiju i rudarstvo je vršio aktivnosti u skladu sa Zakonom o koncesijama, Zakonom o rudarstvu, Zakonom o geološkim istraživanjima i drugim propisima, i to:

1. Izdavanje i ovjera licenci za izvođenje rudarskih radova i licenci za izradu rudarskih projekata, licence za projektovanje i izvođenje geoloških istraživanja;
2. Izdavanje potvrde o ovjerenim rezervama;
3. Organizovanje polaganja stručnih ispita u skladu sa Zakonom o rudarstvu i Zakonom o geološkim istraživanjima;
4. Davanje stručnih uputstava, mišljenja i tumačenja iz oblasti detaljnih geoloških istraživanja, rudarstva, istraživanja i proizvodnje ugljovodonika i koncesija, drugim organima državne uprave, lokalnoj samoupravi, koncesionarima, zainteresovanim investitorima i strankama;
5. Sprovođenje tenderske procedure za postupke dodjele koncesije u oblasti čvrstih mineralnih sirovina;

6. Kontrola nad vršenjem povjerenih poslova, u skladu sa odredbama Zakona o državnoj upravi;
7. Odlučivanje po žalbi na pojedinačne upravne akte koje u prvom stepenu donosi JU Zavod za geološka istraživanja, kao i rudarska i geološka inspekcija iz Uprave za inspekcijske poslove;
8. Program pristupanja Crne Gore, učešće u radu u:
 - Poglavlju 15 – Energetika
 - Poglavlju 27 – Zaštita životne sredine
9. Organizovanje tehničkih pregleda izgrađenih rudarskih objekata i postrojenja i izdavanje odobrenja za upotrebu istih objekata;
10. Organizovanje revizije rudarskih projekata;
11. Izdavanje odobrenja za eksploataciju mineralnih sirovina i za izvođenje radova po rudarskim projektima;
12. Izvršen obračun koncesionih naknada po osnovu zaključenih ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina (SDN za 2022, i PDN za 2021.);
13. Kontrola otkopanih količina mineralnih sirovina.
14. Izdavanje odobrenja za vršenje detaljnih geoloških istraživanja tla za potrebe izgradnje objekata;
15. Izdavanje odobrenja za vršenje detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina;
16. Organizovanje revizije i ovjere Elaborata o kategorizaciji, klasifikaciji i proračunu rezervi mineralnih sirovina;

Poslove iz tačaka 9-16 u 2022. godini, shodno Uredbi o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije JU Zavod za geološka istraživanja, obavljala je JU Zavod za geološka istraživanja. U toku prethodne godine JU Zavod za geološka istraživanja donijela je:

Postupajući po zahtjevu stranke donijeto je 105 rješenja i to:

- Odobrenje za geološka istraživanja mineralnih sirovina	2
- Odobrenje za geološka istraživanja tla (geotehnika)	35
- Odobrenje za hidrogeološka istraživanja	6
- Odobrenje za izvođenje radova po rudarskim projektima.....	13
- Odobrenje za eksploataciono polje	3
- Rješenje za reviziju rudarskog projekta	12
- Rješenje za nužna odstupanja za izvođenje rudarskih radova	-
- Rješenje za produženje roka za izvođenje geoloških istražnih radova	1
- Rješenje za produženje roka za izradu rudarske tehničke dokumentacije	1
- Rješenje za reviziju elaborata o rezervama mineralnih sirovina.....	6
- Saglasnost na geotehničke elaborate	5
- Rješenje o formiranju stručnog tima za kontrolu otkopanih količina	1
- Rješenje za ocjenu inicijative za dodjelu koncesije	4
- Rješenje o prihvatanju inicijative za dodjelu koncesije	4
- Rješenje o formiranju komisije za utvrđivanje količine jalovine	3
- Rješenje o ispravci rješenja	3
- Rješenje o formiranju komisije za utvrđivanje završetka eksploatacije	1
- Rješenje za izvođenje radova rekultivacije po isteku ugovora o koncesiji	1

Postupajući po službenoj dužnosti donijeto je 73 rješenja i to:

- Rješenje o obračunu stalnog dijela koncesione naknade	42
- Rješenje o obračunu promjenjivog dijela koncesione naknade	31

IZVJEŠTAJ O UPRAVNIM PREDMETIMA ZA 2022. GODINU

Prema postupku	Broj predmeta
Prvostepeni upravni postupak	73
Drugostepeni upravni postupak	0
Ukupno	73

OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA

Crna Gora ima solidan geološki potencijal za istraživanje i pronalazak novih ležišta mineralnih sirovina. Na teritoriji Crne Gore do sada je utvrđeno 26 vrsta mineralnih sirovina. Dosadašnjim geološkim istraživanjima utvrđene su rezerve raspoloživih mineralnih sirovina na različitim nivoima, od eksploatacionih do potencijalnih. U dokumentu Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028, koji je Vlada donijela na sjednici od 27. juna 2019. godine, izrađen u saradnji resornog Ministarstva i JU Zavoda za geološka istraživanja– Podgorica, definisane su mineralne sirovine od izuzetnog značaja za ekonomski razvoj, način njihove valorizacije čime su stvorene pretpostavke za unapređenje rudarske djelatnosti i obezbjeđenje održivog korišćenja neobnovljivog mineralnog resursa zasnovanog na njegovom dugoročnom korišćenju.

Rudarska djelatnost treba da se razvija kroz racionalno upravljanje mineralnim resursima u kontekstu održivog razvoja, a u pravcu energetske nezavisnosti i daljeg ekonomskog razvoja. Ističemo i značaj planskih i urbanističkih dokumenata sa potrebnim geološkim osnovama od interesa za državu, počev od opštinskih prostorno-urbanističkih planova u primorskim opštinama do planova generalne regulacije.

Za efikasnije sprovođenje politike u oblasti koncesija čiji su predmet geološka istraživanja i eksploatacija mineralnih sirovina, neophodno je dalje kadrovsko jačanje Direktorata za geologiju i rudarstvo i JU Zavoda za geološka istraživanja Crne Gore, inoviranje propisa koji regulišu ovu oblast (u toku je postupak izrade predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu i Zakona o geološkim istraživanjima, uz akcenat da je neophodno izvršiti i izmjene i dopune postojećeg Zakona o koncesijama), institucionalno uspostaviti upravu za rudarstvo koja bi obavljala stručne poslove iz ove oblasti, te jačati međuresorsku saradnju na državnom nivou i na relaciji lokalna samouprava– Ministarstvo. Takođe, važan segment za kvalitetno sprovođenje politike u ovoj oblasti jeste kadrovsko jačanje inspeksijskih službi čime će se obezbijediti efikasniji inspeksijski nadzor nad primjenom propisa koji regulišu ovu oblast. Pomenuto insitucionalno i kadrovsko jačanje osnažiće planove i strateško opredjeljenje države u sektoru rudarstva.

9.DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizacija Ministarstva kapitalnih investicija od 18.07.2022.godine predviđen je, kao posebna organizaciona jedinica, Direktorat za inspeksijske poslove u okviru kog su Direkcija za inspeksijski nadzor željezničkog saobraćaja, Direkcija za inspeksijski nadzor drumskog saobraćaja, Direkcija za inspeksijski nadzor

državnih puteva i Direkcija za inspekcijski nadzor u pomorskom saobraćaju i unutrašnjoj plovidbi.

S obzirom da su navedene inspekcije postojale i radile ranije, pod drugim Direktoratima, dostavljam njihov kompletan izvještaj o radu za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine.

1. Direkcija za inspekcijski nadzor željezničkog saobraćaja.

Izvještaj o postupanju u upravnim stvarima inspektora za željeznički saobraćaj za period 01. 01. 2022. do 31.12.2022. godine urađen je shodno članovima 3. i 7. Pravilnika o sadržaju godišnjeg izvještaja o postupanju u upravnim stvarima i bližem sadržaju i načinu vođenja evidencija o postupanju u upravnim stvarima ("Sl.List CG, br. 82/17).

Brojčani podaci o radu inspekcije za naznačeni period izgledaju ovako:

1.	Naziv prvostepenog ogana - Inspekcija za željeznički saobraćaj	
2.	Broj pokrenutih postupaka po zahtjevu stranke.....	25
3.	Broj pokrenutih upravnih postupaka po službenoj dužnosti.....	23
4.	Broj neriješinih predmeta sa podatkom o broju neriješinih predmeta iz preth. god.	11
5.	Broj riješenih predmeta u izvještajnom periodu.....	37
6.	Broj usvojenih i broj odbijenih zahtjeva.....	0
7.	Broj predmeta riješenih u roku.....	37
8.	Broj predmeta riješenih po isteku roka.....	0
9.	Broj obustavljenih postupaka.....	0
10.	Broj podnijetih žalbi.....	1
11.	Broj rješenja donijetih po zahtjevu za ponavljanje postupka.....	1
12.	Broj podnijetih prigovora (broj usvojenih i broj odbijenih prigovora).....	0
13.	Broj i vrsta izdatih uvjerenja i drugih spisa o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija.....	0
14.	Broj i vrsta izdatih uvjerenja i drugih isprava o činjenicama o kojima se ne vodi službena evidencija.....	0
15.	Podaci o upravnom izvršenju (broj izvršenja preko drugih lica, broj izvršenja neposrednom prinudom, broj izvršenja na osnovu poravnjanja, broj obustavljenih izvršenja i broj odloženih izvršenja.....	0

Nadzor nad odvijanjem željezničkog saobraćaja u Ministarstvu trenutno vrši Glavni inspektor - jedan izvršilac, administrativno-tehnička podrška Rejhan Palamar (od avgusta 2022) U skladu sa Zakonom o željeznici ("Sl List CG" 27/13) i Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza ("Sl List CG" 1/14), Pravilnik o uslovima za žičare za prevoz lica ("Sl list CG" 42/2014) i u skladu sa Zakonom o skijalištima ("Sl List CG" 40/11, 21/14) .

Inspekcijski pregledi odnosili su se na:

- analizu poštovanja utvrđenog i objavljenog Reda vožnje,
- analizu vanrednih događaja koji su se događali na prugama u Crnoj Gori,
- investiciono i tekuće održavanje željezničke infrastrukture,
- geometrijsko mjerenje parametara kontaktne mreže i kolosjeka mjernim kolima,
- kontrolu nelegalnog izvođenja radova i gradnje objekata u infrastrukturnom i pružnom pojasu,
- analizu rada službi unutrašnjih kontrola željezničkih društava (Upravljača infrastruktorom, operatera i održavanja željezničkih vozničkih sredstava),
- uvid u vršenje redovnih i kontrolnih pregleda željezničkih vozničkih sredstava,
- pripremu za saobraćaj putničkih vozova u polaznim stanicama,
- rad tehničko preglednih jedinica
- kontrola komercijalno – transportnih poslova u željezničkim Društvima (ŽPCG i Montecargo).

Inspekcijski pregledi vezani za žičare i ski-liftove odnosili su se na tehničku ispravnost i održavanje istih. Redovni pregledi su vršeni za svim skijalištima u Crnoj Gori ("Savin kuk" – Durmitor, "Vučje" – Nikšić, "Lokve" – Berane, "Hajla" – Rožaje, Kolašin 1600 i Kolašin 1450), a vanredni za skijalište "Savin kuk" – Durmitor.

Napomena: U drugostepenom upravnom postupku vezanom za Opštinu Bar donijeta je odluka da je Opština Bar dužna da nadoknadi štetu nanešenu ŽICG ad Podgorica u iznosu od 94.600eura.

2 . Direkcija za inspekcijski nadzor državnih puteva.

U Direkciji za inspekcijski nadzor državnih puteva zapošljena su 3 inspektora (1 glavni inspektor, 1 inspektor I i 1 inspektor III). Pod ugovorom o djelu, a na poslovima vezanim za pregledačku službu i evidentiranje i ukazivanje promjena na putnoj infrastrukturi, kao i na ukazivanje nedostataka i problema vezanih za redovno održavanje puteva, zapošljena su još dva saobraćajna inženjera.

Inspekcija u svom radu koristi ovlaštenja utvrđena Zakonom o inspekcijskom nadzoru nadzoru ("Sl. list RCG", br. 39/03), br. 76/09 i br.57/11) a takođe donosi upravne mjere i radnje shodno članovima 107 i 108 Zakonu o putevima ("Sl.list RCG", br. 82/20 i 140/22
Ukupno je izvršeno **224** inspekcijska pregleda.

- Urađen je **71** zapisnik koji imaju svojstvo izvršnosti, **58** rješenja i **15** dopisa odnosno izvještaja kojima je ukazano subjektima nadzora o neophodnosti preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti. Takođe donešeno je i **7** zaključaka kojim je odlučivano o pitanjima koja su se pojavila u toku postupka o inspekcijskog nadzora. U toku je **1** upravni spor po tužbama po donijetim rješenjima, a pokrenuta su i **3** upravna postupka po žalbama. Jedna žalba subjekta nadzora je odbijena, a za dvije postupak je u toku.

Najveći dio donešenih akata tiče se otklanjanja nedostataka na javnom putu, njegovom dijelu i putnom objektu kojima se ugrožava ili može biti ugrožena bezbjednost saobraćaja, a jedno rješenje se odnosi na uklanjanju i premještanju instalacija i objekata iz putnog pojasa.

- U navedenom periodu izdata su **22** prekršajna naloga, a vode se i **3** prekršajna postupka na sudu po zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka u okviru kojih je održano više pretresa. Izdata su i **2** naloga za prinudnu naplatu preko Centralne banke.

Ukupan iznos izdatih prekršajnih naloga je **29430,00€**, od čega je naplaćeno **15900,00€**. Preostali iznos **13530,00€** tiče se sudskih odlučivanja i prinudnih naplata.

3. Direkcija za inspekcijski nadzor u pomorskom saobraćaju I unutrašnjoj plovidbi

Tabelarni prikaz:

I BROJ ZAPISNIKA I/ILI SLUŽBENIH ZABILJEŠKI sastavljenih tokom vršenja inspekcijskog nadzora nad različitim subjektima nadzora na isto toliko objekta nadzora:	UKUPNO: 583
1. Na brodovima:	Ukupno: 225
- 1.1. na domaćim brodovima	15
- 1.2. na stranim brodovima	210
2. Na jahtama:	Ukupno: 68
- 2.1. na domaćim jahtama	6
- 2.2. na stranim jahtama	62
3. Na čamcima:	Ukupno: 252

- 3.1.1. domaćim za privredne svrhe	34
- 3.1.2. domaćim za neprivredne svrhe	156
- 3.2. na stranim čamcima	62
4. Na plovnim putevima, lukama i morskom dobru:	Ukupno: 18
5. Na objektima sigurnosti plovidbe:	Ukupno: 1
6. Na čamcima za splavarenje (rafting) i splavovima	Ukupno: 19
- 6.1. Na domaćim čamcima za rafting	18
- 6.2. Na stranim čamcima za rafting	1
- 6.3. Na (drvenim) splavovima	0
II UPRAVNE MJERE I RADNJE INSPEKTORA PREDUZETE TOKOM I NAKON INSPEKCIJSKOG NADZORA: (7+8+9+10+11)	
7. Broj donesenih rješenja:	Ukupno: 453
- 7.1. broj 'usmenih – viva voce rješenja' na 'zapisnik o inspekcijskom pregledu', 'zapisnik o saslušanju' ili 'zapisnik o drugim važnijim radnjama u postupku' o raznim preduzetim mjerama:	218
- 7.2. broj pisanih rješenja o raznim preduzetim korektivnim ili represivnim mjerama:	235
8. Broj pisanih i zaključaka na zapisniku	Ukupno: 585
- 8.1. broj pisanih zaključaka u formi poziva za iskazivanje na navode iz podnesaka, na osnovu kojih su podnijeti zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka	40
- 8.2. broj pisanih zaključaka u formi poziva za iskazivanje na navode iz podnesaka, na osnovu kojih su izdati prekršajni nalozi	175
- 8.3. broj zaključaka na zapisnik o izdavanju prekršajnog naloga	175
- 8.4. broj zaključaka na zapisnik o načinu plaćanja novčane kazne	175
- 8.5. broj pisanih zaključaka o odbijanju ili odbacivanju podneska	13
- 8.6. broj pisanih zaključaka o obustavi postupka	7
9. Broj izdatih prekršajnih naloga:	277
- 9.1. Iznos izrečenih kazni po izdatim prekršajnim nalogima	101.545
- 9.2. broj naredbi za prinudnu naplatu:	3
10. Broj podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	57
- 10.1. broj i iznos novčanih kazni i sudskih troškova po osnovu pravosnažno riješenih 24. od 57. zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka – podnesenih tokom 2022. godine (10.1. + 10.2.)	4340.00 €

- 10.1.1. iznos izrečenih novčanih kazni u pravosnažno riješenih 24. zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka od ukupno 40. podnesenih u 2022. godini.	3680.00 €
- 10.1.2. iznos sudskih troškova u tim postupcima:	660.00 €
- 10.2. broj prekršajnih postupaka u toku, otvorenih tokom 2022. godine.	16
11. Broj i iznos novčanih kazni i sudskih troškova po osnovu pravosnažno riješenih 22 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka – prenesenih iz 2021. u 2022. godine (11.1. + 11.3)	4110.00 €
- 11.1. iznos izrečenih novčanih kazni u pravosnažno riješenih 22. zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka od ukupno 27. prenesenih iz 2021. u 2022. god.	3620.00 €
- 11.2. iznos sudskih troškova u tim postupcima:	490.00 €
- 11.3. broj prekršajnih postupaka u toku, prenesenih iz 2021. u 2022. godinu.	5
12. Broj neriješenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka podnesenih u 2022.g. – postupci u toku:	U postupku: 16
Sudu za prekršaje u Budvi:	2
Sudu za prekršaje Budva – odjeljenju u Baru	4
Sudu za prekršaje Budva – odjeljenju u Ulcinju	4
Sudu za prekršaje u Podgorici:	5
Sudu za prekršaje u Podgorici – odjeljenje u Cetinju	1
13. Broj neriješenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka podnesenih u 2021.g. – postupci u toku:	U postupku: 5
Sudu za prekršaje u Budvi:	1
Sudu za prekršaje Budva – odjeljenju u Baru	2
Sudu za prekršaje Budva – odjeljenju u Ulcinju	0
Sudu za prekršaje u Podgorici:	2
Sudu za prekršaje u Podgorici – odjeljenje u CT.	0
14. Broj podnesenih krivičnih prijava:	Ukupno: 0

U izvještajnom periodu Direkcija za inspekcijski nadzor u pomorskom i unutrašnjem saobraćaju je:

- Obavila pregleda brodova i čamaca 586
- Donijela rješenja 453
- Izdala prekršajnih naloga 277
- Naplatila kazni 64.074,00 EUR

4. Direkcija za inspekcijski nadzor drumskog saobraćaja

A. ZAKON O PREVOZU U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU							
PREVOZ PUTNIKA	Broj kontrola	Broj prijava	rekrš. Nal.	nos PN u €	Br.Rješenja	Br.isključen	Prigovori/Ž NAPOMENA
Međunarodni prevoz putnika	1486	7	51	47800	0	1	3
Međugradski prevoz putnika	1919	19	145	88000	0	8	10
Vanlinijski prevoz	1568	1	223	231750	0	10	0
PREVOZ TERETA							
Međunarodni prevoz tereta	1982	0	71	58600	0	0	0
Unutrašnji prevoz tereta	1122	0	168	57250	0	0	0
Vanredni prevoz	14	0	0	0	0	0	0
STANICE							
Autobuske stanice	136	0	2	2300	0	0	1
Teretne stanice	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	8227	27	660	485700	0	19	14
B. ZAKON O RADNOM VREMENU VOZAČA							
PREVOZ PUTNIKA	Broj kontrola	Broj prijava	rekrš. Nal.		Br.Rješenja	Br.isključen	Prigovori/Ž NAPOMENA
Kontrola vozila	2055	0	198	74100	0	0	0
Kontrola u sjedištu firme	0	0	0	0	0	0	0
PREVOZ TERETA							
Kontrola vozila	3708	0	825	203900	0	0	0
Kontrola u sjedištu firme	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	5763	0	1023	278000	0	0	0
C. ZAKON O BEZBJEDNOSTI SOBRAĆAJA-HOMOLOGACIJA							
KONTROLA TEHNIČKE ISPRAVNOSTI	Broj kontrola	Broj prijava	rekrš. Nal.		Br.Rješenja	Br.drugih n	Prigovori/Ž NAPOMENA
AUTOBUSI	1	0	2	1150	0	1	0
TERETNA MOTORNA VOZILA	0	0	0	0	0	0	0
KONTROLA OVLAŠĆENIH PRAVNIH LICA							
PRAVNO LICE ZA HOMOLOGACIJU	Broj kontrola	Broj prijava	rekrš. Nal.		Br.Rješenja	Br.drugih n	Prigovori/Ž NAPOMENA
PRAVNO LICE ZA HOMOLOGACIJU	0	0	0	0	0	0	0
TEHNIČKE STANICE	4	0	2	1700	0	0	0
KONTROLA PRIVREDNIKA							
Kontrola uvoznika vozila	0	0	0	0	0	0	0
Kontrola uvoznika djelova	23	0	14	5750	0	0	0
UKUPNO	28	0	18	8600	0	1	0
D. ZAKON O ZAŠTITI POTROŠAČA							
KONTROLA PRIVREDNIKA							
Kontrola uvoznika vozila	18	0	6	2550	0	0	0
Kontrola uvoznika djelova	153	0	102	43950	0	0	0
UKUPNO	171	0	108	46500	0	0	0
E. ZAKON O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI							
KONTROLA PRIVREDNIKA							
Kontrola prevoznika	59	0	0	0	0	0	0
Kontrola fizička lica	121	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	180	0	0	0	0	0	0
UKUPNO KONTROLA (A+B+C+D+E)	14369	27	1809	818800	0	20	14
							IZVJEŠTAJ SAČINIO
							INSPEKCIJA ZA DRUMSKI SAOBRAĆAJ

Ukupno :	
<u>Broj kontrola</u>	<u>14.369</u>
<u>Broj prijava</u>	<u>27</u>
<u>Broj prekršajnih naloga</u>	<u>1.809</u>
<u>Iznos PN u Eurima</u>	<u>818.800 e</u>
<u>Broj isključenja</u>	<u>20</u>
<u>Broj prigovora</u>	<u>14</u>

Direktorat za inspekcijske poslove u okviru kojeg su: Direkcija za inspekcijski nadzor željezničkog saobraćaja, Direkcija za inspekcijski nadzor drumskog saobraćaja, Direkcija za inspekcijski nadzor državnih puteva i Direkcija za inspekcijski nadzor u pomorskom saobraćaju i unutrašnjoj plovidbi ukupno je izvršeno **15.203** kontrola, donijeto **511** rješenja, izdato **2.108** prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od **1.006,104** eura.

ODJELJENJE ZA DRUGOSTEPENI UPRAVNI POSTUPAK

U Odjeljenju za drugostepeni upravni postupak - vrše se poslovi koji se odnose na: vođenje drugostepenih upravnih postupaka u nadležnosti Ministarstva, odnosno postupanje u drugostepenim upravnim postupcima po žalbama na prvostepene odluke direktorata i organa uprave i pravnih lica nad kojim Ministarstvo vrši upravni nadzor; postupanje po prigovorima u upravnom postupku; pripremanje odgovora na tužbe u upravnom sporu i izjašnjenja nadležnim organima i sudovima; postupanje po predstavkama i pritužbama u parničnom postupku; pripremu nacрта ugovora i sporazuma; po potrebi pruža pomoć prilikom pripreme nacрта i prijedloga zakona i podzakonskih akata iz resora saobraćaja, energetike i rudarstva i druge poslove utvrđene propisima.

U 2022. godini, Odjeljenje za drugostepeni upravni postupak je primilo 254 predmeta. Podneseno je 26 podnesenih žalbi iz oblasti saobraćaja, 9 podnesenih tužbi, na rješenja iz 2021. i 2022. godine i 4 presude Upravnog suda, donesenih iz postupaka pokrenutih u ranijim godinama. Odjeljenje za drugostepeni postupak je primilo i rješavalo predmete vezane za parnični postupak, koji se uglavnom odnosi na naknadu štete korisnicima puta, parnični postupci u vezi sa eksproprijacijom zemljišta u dijelu putne infrastrukture i predmeti u vezi faktičke eksproprijacije.

U konkretnim predmetima je postupano u skladu sa procesnim i materijalnim propisima iz djelokruga rada Ministarstva kapitalnih investicija.

ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

I Opšte informacije

Unutrašnja revizija je nezavisno, objektivno uvjeravanje i savjetodavna aktivnost, koja ima za cilj da doda vrijednost i unaprijedi poslovanje subjekta. Ona pomaže subjektu da ostvari svoje ciljeve obezbjeđujući sistematičan, disciplinaran pristup ocjeni i poboljšanju efektivnosti procesa upravljanja rizikom, kontrola i procesa upravljanja.

U Odjeljenju za unutrašnju reviziju obavljaju se poslovi koji se odnose na: operativno planiranje, organizovanje, obavljanje unutrašnje revizije i izvještavanje o rezultatima pojedinačnih revizija svih poslovnih procesa iz nadležnosti Ministarstva i iz nadležnosti ograna uprave nad kojima Ministarstvo vrši nadzor, kao i iz nadležnosti drugih subjekata javnog sektora na osnovu sporazuma o vršenju unutrašnje revizije u skladu sa međunarodnim standardima profesionalne prakse unutrašnje revizije, Etičkim kodeksom unutrašnjih revizora, a u cilju poboljšanja poslovanja; procjenu sistema upravljanja i kontrole na osnovu upravljanja rizicima; izradu izvještaja unutrašnje revizije koji se dostavljaju ministru; obavljanje posebne revizije na zahtjev ministra; praćenje sprovođenja preporuka datih u izvještajima iz predhodno obavljenih revizija; davanje savjeta i mišljenja kada se uvode novi sistemi i procedure; izradu strateških i drugih planova i programa rada koji su osnova za realizaciju funkcije unutrašnje revizije, kao i praćenje i izvršenje istih; izradu periodičnih i godišnjeg izvještaja o radu unutrašnje revizije; saradnju sa Državnom revizorskom institucijom, međunarodnim i domaćim profesionalnim institucijama i udruženjima; praćenje i predlaganje edukacije unutrašnjih revizora u skladu sa međunarodnim standardima unutrašnje revizije; praćenje sprovođenja preporuka Državne revizorske institucije i obavljanje drugih poslova iz nadležnosti Odjeljenja i druge poslove utvrđene propisima iz oblasti unutrašnje revizije.

II Organizacija rada

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva kapitalnih investicija predviđena su tri radna mjesta u Odjeljenju za unutrašnju reviziju i to: rukovodilac/rukovoditeljka, viši/a unutrašnji/a revizor/ka i mlađi/a unutrašnji/a. Trenutno je popunjeno jedno radno mjesto: Rukovodilac Odjeljenja.

U periodu od 01. jula 2020. godine do 11. aprila 2022. godine bilo je angažovano lice po ugovoru koje je obavljalo poslove unutrašnje revizije u Odjeljenju za unutrašnju reviziju.

U Ministarstvu saobraćaja i pomorstva / Ministarstvu kapitalnih investicija od 21.03.2011. god. kontinuirano radi Odjeljenje za unutrašnju reviziju, od samog osnivanja Odjeljenja najveći problem je bio popunjavanje slobodnih radnih mjesta na stručnim licima.

Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru definiše uslove i način uspostavljanja unutrašnje revizije, zvanja unutrašnjih revizora i uslove za obavljanje poslova unutrašnje revizije.

Prava i odgovornosti rukovodioca odjeljenja za unutrašnju reviziju i unutrašnjih revizora proizlaze iz Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i drugih propisa kojima je uređeno obavljanje unutrašnje revizije.

III Revizije koje je obavilo Odjeljenje za unutrašnju reviziju:

U skladu sa Godišnjim planom rada Odjeljenja za unutrašnju reviziju za 2022 godinu i Izmjenama istog Odjeljenje za unutrašnju reviziju je izvršilo tri revizije i to:

- Revizija plaćanje članovima ispitnih komisija za polaganje stručnih ispita za sticanje zvanja, ovlašćenja i radne osposobljenosti iz pomorstva i energetike u Ministarstvu kapitalnih investicija
- Revizija upravljačke odgovornosti u Ministarstvu kapitalnih investicija – pilot revizija –
- Revizija obračuna i isplate naknade troškova za službena putovanja zaposlenim u Ministarstvu kapitalnih investicija

Detaljni nalazi i preporuke obavljenih revizija date su u pojedinačnim izvještajima obavljenih revizija. Dato je 4 preporuke visokog rizika. Rukovostvo i odgovorna lica su prihvatili date preporuke. Realizacija preporuka će uslijediti u skladu sa akcionim planom koji je sastavni dio Izvještaja revizije. Rok za realizaciju preporuka je do kraja 2023. godine.

Izvještaj revizije obračuna i isplate naknade troškova za službena putovanja zaposlenim u Ministarstvu kapitalnih investicija je u toku pripreme.

IV Obuke unutrašnjih revizora:

U skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i Pravilnikom o posebnom programu profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora u javnom sektoru

(“Sl. list CG”, br 67/19 od 11.12.2019.godine) unutrašnji revizori su u obavezi da se profesionalno usavršavaju. Profesionalno usavršavanje vrši se na osnovu posebnog programa profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora koji propisuje i prati njegovo sprovođenje Ministarstvo finansija – Direktorat za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola.

U izvještajnom periodu unutrašnje revizije, pored aktivnosti obavljanja unutrašnje revizije su pohađali i obuke u organizaciji Ministarstva finansija — CHU u saradnji sa Upravom za ljudske resurse (Upravom za kadrove), iz oblasti unutrašnje revizije.

Pored prisustva predviđenim obuka za unutrašnje revizore rukovodilac Odjeljenja je bio mentor unutrašnjem revizoru u procesu sertifikacije za sertifikat unutrašnjeg revizora u obavljanju revizije koja je obavljena u DOO „Montepuť“ Podgorica, a u skladu sa propisima.

Odjeljenje za unutrašnju reviziju je pripremilo izvještaj kroz propisanu tabelu – Evidencija o profesionalnom usavršavanju unutrašnjih revizora za 2022 godinu.

Evidencija o profesionalnom usavršavanju unutrašnjih revizora za 2022 godinu		
Organizator profesionalnog usavršavanja (naziv, mjesto i datum)	Tema profesionalnog usavršavanja	Broj bodova
	Ksenija Đurišić (rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju reviziju)	195 /110
Ministarstvo finansija 04.02.2022.g.	„Priprema godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola“	20
Uprava za kadrove, stara zgrada Vlade CG 13.04.2022.g.	„Metodologija sprovođenja angažmana uvjeravanja, praktično i detaljno predstavljanje i objašnjenje svake faze, posebno faze planiranja sve kroz studiju slučaja“	20
Uprava za kadrove, stara zgrada Vlade CG 16.05.2022.g.	„Organizaciona nezavisnost funkcije unutrašnje revizije, objektivnost unutrašnjih revizora, dužna profesionalna pažnja i etičnost unutrašnjih revizora, globalni okvir kompetencija unutrašnje revizije (IIA) sa posebnim osvrtom na upravljanje reizicima“	20
Uprava za kadrove, stara zgrada Vlade CG 20.10.2022.g.	„Konsalting angažmani unutrašnje revizije u skladu sa MOPP (obavezne i preporučene smjernice) i primjena u praksi“	20
Uprava za kadrove, stara zgrada Vlade CG 10.11.2022.g.	„Razvijanje strategije i godišnjeg plana unutrašnje revizije i usmjeravanje resursa unutrašnje revizije u pravcu postizanja ciljeva subjekta javnog sektora“	20
Uprava za kadrove, Hotel Hilton Podgorica 18.11.2022.g.	„Uzajamna eksterna ocjena kvaliteta rada unutrašnje revizije“	20
Uprava za kadrove, Stara zgrada Vlade CG 15.12.2022.g.	„Upravljanje aktivnošću unutrašnje revizije i kroz praktičnu primjenu Programa obezbjeđenja i unapređenja kvaliteta unutrašnje revizije, sagledavanje kvaliteta rada unutrašnje revizije kroz praktičnu primjenu i mjerenje učinka unutrašnje revizije“	20
Pilot revizija –projekat i CHU, Minisatrstvo finansija 27.07.2022.g.	„Pilot revizija - horizontalna“ revizija upravljanja u Ministarstvu kapitalnih investicija“ projekat finansiran od strane EU „Unapređenje sistema budžetiranja, višegodišnjeg okvira budžeta i sistema unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru Crne Gore“ (I sastanak)	10
Pilot revizija –projekat i CHU, Minisatrstvo finansija 20.09.2022.g.	„Pilot revizija - horizontalna“ revizija upravljanja u Ministarstvu kapitalnih investicija“ projekat finansiran od strane EU „Unapređenje sistema budžetiranja, višegodišnjeg okvira budžeta i sistema unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru Crne Gore“ (III sastanak)	10
SIGMA – OECD Stara zgrada Vlade CG 15 -16.09.2022.godine	„Obuka o mekim vještinama za službu interne revizije Crne Gore“	10
Uprava za kadrove Minisatsrvo finansija (10.01. 31.03.2022.godine)	- Obavljanje revizije uz mentorstvo u „Montepu“ DOO Podgorica (mentor - Ksenija Đurišić)	25
	Jovan Nišavić (radno angažovan do 11.aprila 2022. godine)	20

Ministarstvo finansija i 04.02.2022.g	„Priprema godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola“	20
--	--	----

V Ostale aktivnosti Odjeljenja za unutrašnju reviziju:

Odjeljenje tj. unutrašnji revizor je pored navedenih aktivnosti davao i nekoliko savjetodavnih usluga kolegama usmenim putem.

Pripremljena i potpisana Povelja unutrašnje revizije sa Ministrom.

Godišnji izvještaji o radu unutrašnje revizije za 2022. godine pripremljeni i dostavljeni organima uprave nad kojima Ministarstvo kapitalnih investicija ima nadležnost (Uprava za saobraćaj, Uprava za željeznice, Uprava pomorske sigurnosti i upravljanje lukama i Uprava za ugljovodonike) i privrednom subjektu sa kojim Ministarstvo ima potpisan sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije (DOO „Crnogorski operator tržišta električne energije“ – DOO „COTEE“ – Podgorica.

Priprema godišnjeg plana rada Odjeljenja za unutrašnju reviziju za 2023. godinu.

Priprema godišnjeg plana kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora za 2023. godinu.

Saradnja sa DRI u toku revizije koje je obavljala.

Saradnja sa Ministarstvo finansija – Direktorat za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola.

Započet postupak od strane Ministarstva finansija – Direktorata za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola sagledavanje kvaliteta rada Odjeljenja za unutrašnju reviziju.

Praćenje sprovođenja datih preporuka kroz centralni registar za praćenje sprovođenja prihvaćenih preporuka i priprema izvještaja.

Praćenje i priprema izvještaja po Zaključcima Vlade CG koji se odnose na Odjeljenje za unutrašnju reviziju

Priprema kvartalnih izveštaja o realizaciji preporuka DRI datih kroz Akcioni plan za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije

VI Ograničenja u radu Odjeljenja za unutrašnju reviziju:

Broj revizora - Najveći problem u radu Odjeljenja za unutrašnju reviziju u toku 2022. godine je nedostatak stručnog i kvalitetnog kadra. Sistematizovana su tri radna mjesta, a popunjeno samo jedno.

Sajber napad i IT problem - zbog sajber napada informacioni sistem nije funkcionisao, od avgusta 2022. godine. Djelimično upotrebljiva tehnička oprema – kompjuter, kao i ograničenost u korišćenju dokumentacije, propisa i informacija u elektronskoj formi.

SARADNJA SA NVO

U skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama (Sl.list CG 037/17), za 2022.godinu, Ministarstvo kapitalnih investicija sprovodi proceduru finansiranja NVO, u skladu sa zakonom, pri čemu je raspisano 4 javna konkursa iz četiri oblasti:

- Saobraćaj, sigurnost i bezbjednost u saobraćaju;
- Zaštita lica sa invaliditetom u saobraćaju;
- Zaštita životne sredine u saobraćaju;
- Energetika i energetska efikasnost.

U skladu sa navedenim, u 2022.godini Ministarstvo kapitalnih investicija 3je potpisalo 53 ugovora za finansiranje projekata NVO za sve četiri oblasti u ukupnom iznosu od 293.020,08 eura.